VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 105 — Vol. XLVIII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, syysk. 5 p. 1964 — Saturday, Sept. 5, 1964

Quebecilainen sanomalehtimies 2 kansan tunnustamisen kannalla

Canadan liittovaltion yhtenäisyyden säilymisen ehtona on se, että tunnustetaan ranskalaisen ja englantilaisen Canadan tasa-arvoisuus -- Leger

Quebec. — Montrealissa ilmestyvän suuren ranskankielisen päivälehden Le Devoirin toimittaja Jean-Marc Leger esitti torstaina täällä kannanottonaan, että Canadassa olisi päästävä uuteen kahden peruskansan liittovaltiomuotoon, missä taattaisiin ranskalaisen ja englantilaisen Canadan ehdoton tasa-arvoisuus toistensa rinnalla.

Hän sanoi puheessaan, että yksityiskohdissa on olemassa useita ratkaisumahdollisuuksia, mutta korosti, että kahden peruskansan suhteiden uudelleen järjestäminen on todelliseen sopimukseen pääsyn perusehtona.

Mr. Leger on kansainvälisen ranskankielisen journalistien yhdistyksen presidentti ja historian opettaja Montrealissa.

"On joko saatava kahden kansan liittovaltio, tai muussa tapauksessa meillä ei ole enää yhteistä Canadaa", hän sanoi.

Canadan nykyinen perustuslaki — British North America Act (BNA) — edustaa mr. Legerin katsantokannan mukaan huonoa kompromissia yhtenäisyystavoitteen ja keskityksen välttämisen tarpeen välillä. Todellisena tarpeena on kokonaan uusi perustuslaki, sanoi mr. Leger puhuessaan Canadian Union of Students järjestön seminaarissa missä pohditaan tällä viikolla Canadan liittovaltiota koskevia ongelmia.

Hyljäten englantilaista Canadaa edustaneen monen puhujan aikaisemmin esittämät ajatukset, että 'kehitys' (evolution) on paras ulospääsytie pulmatilanteesta, mr. Leger tähdensi: "On tullut aika, jolloin tämän kahdesta kansasta koostuvan maamme tulee sanoa hyvästi keskinkertaisuudelle, sellaisille kompromisseille joita on aina uudelleen selitettävä ja puolitotuuksille."

Sen sijaan, hän sanoi, on selvästi hyväksyttävä ajatus, että kummallekin kansalle kuuluu alueillaan sen autonomia omista asioistaan. Hän esitti tavoitteeksi kaksi sektoria, jotka voivat olla yhteistoiminnassa tiukan tasa-arvoisuuden ja toinen toisensa kunnioituksen pohjalla.

Perusolemukseltaan tulisi olla löysä liittovaltio, minkä keskushallituksen tehtävänä olisi toiminnan yhdenmukaistaminen. On myös tunnustettava, että liittovaltion perustana ei ole 10 erillistä maakuntaa, vaan kaksi tasa-arvoista kansaa.

Häntä vastaan esiintyi professori Richard Abbot, joka korosti, että Canadan ranskalaisten vaatimukset eivät johda lopputuloksiin, sillä kansojenvälisessä rauhanteossa tarvitaan neuvotteluhenkeä. "Ei ranskalainen sen paremmin kuin englantilainenkaan Canada tule hyväksymään pakkoehtoja", hän selitti.

Palohälytyksistä puolet aiheettomia

Toronto. — Toronton palokunnan tällä viikolla antamassa selostuksessa sanotaan, että lähes puolet katujen varsilla olevien palohälytyslaitteiden kautta kolmen kuukauden aikana ennen kesäkuun loppua annetuista hälytyksistä olivat vääriä. Näiden laitteiden avulla hälytettiin palokunta liikkeelle mainitun kolmen kuukauden aikana 294 kertaa, joista hälytyksistä 135 osoittautui vääräksi.

Näiden lisäksi oli annettu saman ajan kuluessa 161 väärää hälytystä puhelimitse. Puhelimitse annettuja hälytyksiä merkittiin kirjoihin kaikkiaan 2,480 ko. kolmen kuukauden aikana.

Palopäällikkö Frank Coakwell sanoi, että on mahdoton arvioida miljoon tarkkuudella kuinka paljon lisämenoja nämä väärät hälytykset olivat aiheuttaneet palokunnalle. Samalla hän lisäsi, että niiden lukumäärä on ilmeisesti lisääntymässä vuosi vuodelta.

Hän sanoi, että useissa tapauksissa nuoret lapset ovat syyllisiä näiden väärien hälytyksien antamiseen.

Norjalaiset ensimmäisiä löytämään Amerikan?

Oslo. — Norjalainen arkeologi Anne-Stine Ingstad sanoo, että Newfoundlandissa löydetty pienoiskokoinen rukki on todistuksena siitä, että norjalaiset löytöretkeilijät Leif Ericsonin johdolla löysivät Amerikan viisisataa vuotta ennenkuin Kolumbus saapui sille mantereelle.

Kivestä vuoltu rukin malli on vain tuuman levyinen. Se löytyi elokuun 14 päivänä Pohjois-Newfoundlandissa, missä Ingstad-pariskunta on ollut suorittamassa kaivauksia jo joitakin vuosia. Pienoiskokoinen rukki saapui äskettäin tänne pakattuna savukelaatikkoon.

Ingstad sanoi, että löytö oli kiistämätön todiste siitä, että alueella oli ollut useita satoja norjalaisia käsittävä yhdyskunta jo niin aikaisin kuin noin vuosiluvulla 1,000 jkr.

Ingstad selosti lisäksi, että he olivat löytäneet myös muitakin esineitä tai niiden osia, jotka osoittavat, että yhdyskunta oli todella ollut olemassa. Niiden joukossa oli pajan rauniot.

39 henkilöä pidätetty Brittiläisessä Guyanassa

Georgetown. — Kolme brittiläistä vapaaehtoista, jotka aikaisemmin auttoivat hallituksen poliisivoimia, on niiden 39 ihmisen joukossa, jotka on pidätetty syytettynä kuuden itäintialaisen murhista Mahaiconyssa viime perjantaina.

Brittiläisen Guyanan viranomaiset pelkäävät, että itäintialaisten murhaaminen voisi aikaansaada uuden levottomuuksien aallon, joissa levottomuuksissa on tähän mennessä kuollut virallisten tietojen mukaan 161, minkä lisäksi on vielä kadoksissa 24 henkilöä. Nämä levottomuudet alkoivat viime helmikuussa.

USA haluaa pitää y-aseensa ydinsodan "välttämiseksi"

Geneve. — Yhdysvallat hylkäsi torstaina virallisesti Neuvostoliiton sopimusehdotuksen siitä, että ydinaseiden käyttö kiellettäisiin kaikkialla maailmassa.

Yhdysvaltain edustaja William C. Foster sanoi 17 vallan aseistariisuntakonferenssissa, että NL:n edustajan, Semjon K. Tsarapskinin pari viikkoa sitten ehdottama yleismaailmallinen "pommikielto" ei antaisi todellista turvaa ydinasesotaa vastaan.

USA:n edustaja korosti puheessaan, että Yhdysvallat liittolaisineen pitää ydinaseita tarpeellisina ehkäisyvälineinä mahdollista hyökkääjää vastaan — "tarpeellisena rauhan pääaidalle ja sille ,että saadaan estetyksi ydinasesota kaikkialla maailmassa".

USAn edustaja, mr. Foster perusteli edelleen maansa kielteistä kantaa sillä, että tie toiseen maailmansotaan "oli roskaisena hyväntahdon lausunnoista, jotka osoittautuivat suurelta osalta arvottomiksi".

Suurta ihmishukkaa ennustettu maanteillä

Toronto. — Metro Toronton ja Ontarion maakuntapoliisi on ilmoittanut, että näillä poliisilaitoksilla tulee olemaan yhteensä 4,000 liikennepoliisia toimissaan työnpäivän viikonlopun kuluessa.

Päätös on tehty kahdesta syystä. Ensiksi on olemassa se tekijä — liikennevaikeuksia aiheuttava — että Torontossa odotetaan tuhansien teini-ikäisten ihmisten saapuvan maanantaina englantilaisen Beatlesien laulu- ja soittoryhmän tilaisuuteen Maple Leaf Gardensissa. Tämän lisäksi odotetaan, että pitkän viikonvaihteen johdosta tuhannet viikonloppulomailijat tulevat tulvittamaan maantiet matkallaan lomanviettopaikoilleen. Viranomaiset ennustivat jo torstai-iltana, että perjantai-iltana matkalle lähtevien lomalaisten lisäksi seuraa ehkä vieläkin valtavampi joukko lauantaiaamuna.

Metro Toronton poliisipäällikkö James Mackey on suunnitellut viikonvaihteessa tapahtuvat poliisitoimet jokseenkin samalla tavalla kuin sotilaskomentaja suorittaisi omat suunnitelmansa sotatoimien yhteydessä. Hän on antanut 15 sivua käsittävän ohjekirjeen hänen komennuksensa alaisina oleville poliiseille.

Kaikki Ontarion poliisilaitoksen kulkuneuvot — autot, lentokoneet, moottoripyörät ja helikopterit — tulevat olemaan jatkuvassa käytössä viikonvaihteen aikana.

Näiden poliisivoimien lisäksi odotetaan Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin olevan erittäin toimelias mahdollisien varkauksien ja sisäänmurtautumisien varalta.

Kaikista näistä varatoimenpiteistä huolimatta Canadan turvallisuusneuvosto ennustaa, että tämän viikonvaihteen aikana tulee 75 canadalaista saamaan surmansa maanteillä ja 1,500 loukkaantumaan.

Viime vuoden työnpäivän viikonvaihteen aikana kuoli Ontariossa 31 ihmistä 24 kolariin joutuneessa autossa.

Pääm. Hrushtshev vierailulle Länsi-Saksaan

Bonn. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev on ilmoittanut olevansa kansleri Ludwig Erhardin kutsun saatuaan valmiina vierailemaan Länsi-Saksassa.

Valtuutetuista piireistä ilmoitettiin samalla, että pääministeri Hrushtshev kutsutaan viisipäiväiselle työvierailulle Länsi-Saksaan. Siinä tapauksessa jos pääministeri Hrushtshev haluaa Bonnin neuvottelujen jälkeen tehdä matkan liittotasavallan muille alueille, hänen vierailuaikansa voi muodostua hieman pidemmäksi, selitettiin edelleen hallitusta lähellä olevista piireistä.

Länsi-Saksan ulkoministeriöstä sanottiin, että Hrushtshev—Erhard neuvonpidossa voidaan keskustella kaikista Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton kansojen välillä avoinna olevista kysymyksistä.

Vanhuudeneläkeläiset vaativat suurempaa osuutta itselleen

London, Ont. — Ontarion vanhuudeneläkeläiset äänestivät tällä viikolla sen puolesta, että liittohallitus järjestäisi täydellisen maksuvapaan sairaala- ja lääkintäpalvelun kaikille 65 vuotta täyttäneille ontariolaisille ja että vanhuudeneläke korotettaisiin nykyisestä $75:sta $100:iin kuukaudessa.

Noin 200 edustajaa, jotka edustivat 15,000 United Senior Citizens of Ontario-järjestön jäsentä, hyväksyi yksimielisesti päätöslauselmaehdotuksen, missä vaadittiin myös vanhuudeneläkkeen maksamista 65-vuotiaille samoilla ehdoilla kuin sitä nykyään myönnetään 70 vuoden ikäisille maan asukkaille.

Vanhuudeneläkeläisten k u u d e s vuosikokous hyväksyi samalla samanlaisen pyynnön esittämisen maakuntahallitukselle siinä tapauksessa, että tämän asian ratkaiseminen jäisi maakuntahallituksen määräysvaltapiiriin.

Ponsivaliokunnan puheenjohtaja torontolainen Jack Rose vaati, että hetimiten toteutettaisiin äskettäisen terveyshuoltoa tutkineen kuninkaallisen komission ehdotuksien mukaiset toimenpiteet. Hän sanoi, että hän on jo aloittanut levittää anomuskirjelmää, missä maakunnan vanhempia asukkaita kehoitetaan esittämään anomuksensa heitä edustaville parlamentin jäsenille.

Puhuessaan kokousväelle Ontarion sosiaalihuoltoministeri Louis P. Cecile ennusti, että lainlaatijakunnan valiokunta, joka tulee tutkimaan maakunnan vanhempien asukkaiden ongelmia, tulee vielä esittämään jotain sellaista, millä tulisi olemaan vaikutus tulevaan lainlaadintaan.

Hän oli sitä mieltä, että nykyään ollaan siirtymässä aikakauteen, missä on huomioitava, ei yksinomaan varattomien vanhempien ihmisten ongelmat, vaan kaikkien.

United Senior Citizens of Ontarion presidentti J. L. Larette tähdensi sanomalehtihaastattelussa, että lukuisat vanhemmat ihmiset kärsivät siitä, että heille myönnetään vanhuudeneläke liian myöhään ja että sitä annetaan liian vähäisessä määrässä.

"Mihin määriin uskotte vuokrien nousevan nykyään?" mr. Larette kysyi. "On olemassa erikoisia rakennuksia, joita vanhemmat ihmiset voivat vuokrata $40—$70 kuukaudessa, mutta vain murto-osa vanhemmista kansalaisistamme asuu niissä. Suurin osa heistä joutuu maksamaan samansuuruisen vuokran kuin me."

Sakari Tuomioja H:iin toipilaaksi

Geneve. — Kyproksen kysymyksessä YK:n välittäjänä toiminut Sakari Tuomioja, joka sai halvauskohtauksen elokuun 16 päivänä, lähti täältä torstaina lentoteitse helsinkiläiseen sairaalaan toipilaaksi, tiedoitettiin täällä YK:n lähteistä torstaina.

THOMSON PYRKII LEHTI-VALTAKUNTANSA LAAJENTAMISEEN

Lontoo. — Lordi Thompson, joka omistaa yli 100 sanomalehteä, on tarjonnut $14,700,000 glasgowlaisen kustannusyhtiö George Outramin osakkeista.

Mainittu kustannusyhtiö omistaa Glasgow Herald-lehden, minkä levikiksi on ilmoitettu 84,000, Glasgow Evening Times-lehden, jota leviää 254,000 kappaletta ja aikakausjulkaisu Scottish Fieldin.

Lordi Thompson omistaa jo tähän mennessä Skotlandissa televisioverkoston ja Edinburghin johtavimman sanomalehden Scotsmanin. Hän sanoi, että hänen tarkoituksenaan on perustaa "autonominen" skotlantilainen tiedotusjärjestö.

Glasgow on ainoa brittiläinen kaupunki Lontoota lukuunottamatta, jossa julkaistaan kaksi iltalehteä. Toinen näistä lehdistä on Beaverbrookin omistama Glasgow Evening Citizen, jonka levikiksi ilmoitetaan 234,000.

Thompsonilla on tällä hetkellä hallussaan Lontoon vaikutusvaltaisin tietojen levittäjä Sunday Times, jota leviää enemmän kuin mitään muuta viikkolehteä Britanniassa. Times oli ensimmäinen brittiläinen lehti lisäämään värikuvaosaston kaksi vuotta sitten. Sunday Observer seurannee esimerkkiä tämän viikonvaihteen aikana.

VIIME TIEDOT

Quebec. — Erään quebecilaisen separatistiliikkeen johtajan ilmoitetaan sanoneen, että separatistit tulevat järjestämään mielenosoituksen Britannian kuningatar Elizabethin saapuessa tänne lokakuun 5 päivänä.

Ottawa. — Keskustelu Canadan uudesta lipusta jatkunee liittoparlamentin alahuoneessa 21. päivänä vielä ensi maanantaina, sillä vielä tähän mennessä ei olla päästy mihinkään ratkaisuun asiassa.

Regina. — Reginan kansakouluopettajat ovat hyväksyneet koululautakunnan ehdotuksen uudeksi työehtosopimuksesta, minkä mukaisesti heidän palkkojaan korotetaan keskimäärin 6.6 prosentilla. Noin 500 opettajaa ryhtyi lakkoon viime tiistaina, koulujen avautumispäivänä, jolloin ilmoitettiin, että koulujen avautuminen on siirrettävä ensi viikkoon.

Turkki kalistelee sapelia Kreikan hallitukselle

Epäviralliset tiedot Ateenasta kertovat, että Kreikan hallitus on saatu osaltaan painostamaan Kyproksen laillista hallitusta

Ankara, Turkki. — Entinen kenraali, 80-vuotias pääministeri Ismet Inonu sanoi häikäilemättä torstaina, että Kreikan Kyproksen pääministeri Makariosille antama apu "johtaa sotaa kohti Kreikan ja Turkin välillä".

Vihjaten melko avoimesti siihen, että Turkki voi hyökätä itse Kreikkaa vastaan, pääministeri Inonu sanoi, että jos sota puhkeaa "silloin on Kypros vain pikkuosa koko kuvasta".

Kansalliskokoukselle pitämässään puheessa, mikä radioitiin kansallisesti, Inonu ilmaisi YK-vastaisen mielipiteensä väittäen, että Kyproksen (laillinen — V) hallitus lisää aseistustaan, ja että Yhdistyneet Kansakunnat ei ole tehnyt mitään sen estämiseksi.

Hän sanoi, että suuren vastuun Kyproksen ongelman ratkaisemisesta kantaa Kreikan hallitus, jota pääministeri Inonu syytti siitä, että se "tukee aina" Kyproksen "fait accomplioita" (tapahtuneita tosiasioita).

Mr. Inonu julisti, että Turkki pitää kiinni oikeudesta sekaantua Kyproksen asioihin, "mutta me olemme valmiita kuuntelemaan ehdotuksia". Hän syytti Makariosta siitä, että viimeksimainittu oli Genevessä paljastanut Yhdysvaltain ja YK:n neuvottelijain "salaisuudet" aikana jolloin Kreikka ja Turkki suostuivat salaisuuksien säilyttämiseen. Geneven neuvottelut, missä yritettiin pakottaa Kyproksen hallitus hyväksymään ulkopuolisten määrittelemät sovitteluehdot, ajautuivat lopulta karille.

Ateena. — Kreikan hallitusta lähellä olevista piireistä tiedoitettiin torstaina, että pääministeri George Papandreou on lähettänyt Kyproksen presidentille, arkkipiispa Makariosille jyrkkäsanaisen nootin, missä viimeksimainitulta kielletään oikeus yksipuolisiin toimenpiteisiin maataan koskevassa kriisissä.

Näiden epävirallisten tietojen mukaan tämän nootin vei Nicosiaan pari päivä aikaisemmin Kreikan ulkoministeri Peter Garoufalias.

Mikäli Kreikan pääministeri Papandreau on todella tällaisen nootin lähettänyt, silloin hän on ilmeisesti taipunut NATO-liiton ja erikoisesti Makariosia painostavan Britannian ja Yhdysvaltain sekä Turkin vaatimusten edessä, arvelevat poliittiset huomioitsijat. Epävirallisten tietojen mukaan Makariosille lähetetyssä, pääministeri Papandreauon noottissa sanotaan suoraan, että Kyproksen täytyy seurata Kreikan hallituksen johtoa.

Samoista lähteistä saatujen tietojen mukaan Kreikan ja Kyproksen hallituksen välisen kiistan eräänä peruskysymyksenä on Ateenan vaatimus, että Kypros ei saa pyytää sotilaallista apua sen paremmin Neuvostoliitolta kuin Yhdistyneeltä Arabitasavallaltakaan.

Samalla sanotaan Kreikan hallituksen olevan huolissaan siitä kun Kyproksen hallitus esti Turkin "vaihtamasta" Kyproksessa olevan garnisoonninsa miehiä.

Näiden tietojen mukaan Kyproksen ulkoministerin Spyros Kpyrianoun piti tuleman perjantaina Ateenaan ja tuomaan presidentti Makariosin vastauksen pääministeri Papandreaun noottiin.

M-M-uniolla Työnpäiväjuhla

Sudbury. — International Union of Mine Mill and Smelter Workersin paikallisosaston 598n taholta ilmoitettiin tänä aamuna (perjant.) että se järjestää Työnpäiväksi samanlaisen autokulkueen kuin se järjesti heinäkuun 25 päivänä union canadalaisen autonomian vuosipäivän kunniaksi.

Autot kokoontuvat Mine Millin haalin luona, mistä ne lähtevät kello 12 union kesäleirille Richard Lakelle. Kulkueen saavuttua kesäleirille pidetään lyhyitä puheita, joista yksi Canadan tekstiilineuvoston edustajan Madeleine Parentin esittämänä. Hän puhuu niin ranskan- kuin englanninkielellä.

Union edustajain puhujien joukossa on union kansallinen sihteeri William Longridge.

Värikkään kentällä suoritettavan ohjelman jälkeen tarjotaan osanottajille tilaisuus tanssiin MM:n haaleilla Sudburyssa ja Livelyssä.

Parlamentin jäsen sai keinottelulla $62,000 koululautakunnan varoja

Quebec. — Kuninkaallisen komission raportissa tällä viikolla sanottiin, että liberaalinen parlamentinjäsen Edmund Asselin Montreal-Notre Dame Grace vaalipiiristä oli saanut itselleen laittoman ja kohtuuttoman henkilökohtaisen $62,000 voiton maakaupassa, joka oli tehty Montrealin protestanttisen koululautakunnan kanssa.

Raportissa sanottiin, että mr. Asselinilla ja hänen kumppanillaan, Frank Spenardilla, ei ollut mitään laillista oikeutta ostaa kysymyksessäolevaa St. Leonard de Port Mauricessa sijaitsevaa maatilaa ja myydä sitä koululautakunnalle saaden siten sellaisen voiton kuin he olivat saaneet siitä syystä, että he olivat olleet yhteisymmärryksessä tehdessään kauppaa koululautakunnan kanssa.

Maatilakaupassa kävi saatujen tietojen mukaan siten, että mr. Asselin oli kysynyt koululautakunnan puheenjohtaja John Rowatilta josko lautakunta oli kiinnostunut joidenkin vissien maiden ostamisesta ja sitten ilmoittanut lautakunnan aikeista mr. Spenardille.

Komission raportissa korostettiin sitä, että Asselinin ja Rowattin velvollisuus olisi ollut hankkia koululautakunnalle kysymyksessäoleva maa-alue mahdollisimman huokeaan hintaan mutta sen sijaan nämä henkilöt olivat saatujen tietojen mukaisesti asettautuneet välittäjiksi, minkä toimenpiteen tuloksena liittoparlamentin jäsen Asselin oli saanut itselleen $62,000 voittoa, mihin hän ei ollut kuninkaallisen komission mielestä oikeutettu.

Komission tutkimuksen tuloksena on selostettu, että Asselin sai $62,605 sellaista voittoa, mihin hän ei ollut oikeutettu ja Spenard $15,000.

Tupakkayhtiön voitot lisääntyivät 43.2%; liikevaihto 5.9%

Toronto. — Pall Mall Canada-yhtiön Rothman-jaoston myynnit lisääntyivät viime kesäkuun loppuun mennessä päättyneen vuoden kuluessa 5.9 prosentilla, mutta siitä huolimatta yhtiön voitot lisääntyivät peräti 43.2 prosentilla, ilmoitettiin äskettäin yhtiön ensimmäisessä julkisessa tiedotuksessa sen myyntivolyymistä.

Voitto nousi ennätysmäiseen $2,220,862:iin eli $1.71:iin osaketta kohden.

Kennedy nimitetty senaattoriehdokkaaksi

New York. — Yhdysvaltain oikeusministeri edesmenneen Yhdysvaltain presidentin veli Robert F. Kennedy nimitettiin tiistaina demokraattipuolueen senaattoriehdokkaaksi. Häntä vastassa tulee olemaan tällä hetkellä senaattoripaikan täyttävä republikaani Kenneth B. Keating.

Demokraattien kokous antoi Kennedylle yli 600 ääntä verrattuna vähempään kuin 100:aan, joka annettiin hänen kilpakaverinsa Samuel S. Strattonin ehdokkaaksi nimittämisen puolesta.

Paavi varoitti ihmiskuntaa uhkaavista vaaroista

Castel Gandolfo. — Paavi Paavali VI on kehoittanut maailmaa etsimään rauhaa ja varoittanut niistä vaaroista, jotka tällä hetkellä uhkaavat ihmiskunnan olemassaoloa.

Hän esitti vetoomuksensa esiintyessään linnan parvekkeella siunatakseen useita tuhansia ihmisiä, joiden joukossa oli lukuisia turisteja.

VÄLIEN PAIKKAAMISTA ETELÄ-VIETNAMISSA

Saigon. — Kenraalimajuri Nguyen Khanh palasi eilen (torstaina) Saigoniin ja ryhtyi yrityksiin muodostaa uusi hallitus levottomuuksien maassa.

Ensimmäisenä toimenpiteenään hän julisti, että viime viikolla hänen "lomalle" lähdettyään muodostettu triumiviraatti on hajoitettava ja kenraali Duong Van Minh on asetettava valtionjohtajaksi.

Tarkkailijat täällä ovat sitä mieltä, että täten hän on valmis ryhtymään uudelleen pääministerin toimiin sillä ehdolla, että vaikka hän suostuu kenraali Minhin palaamiseen, niin hänen on kuitenkin päästävä johtamaan sellaista hallitusta, joka oli silloin vallassa kuin hänet pakoitettiin "lomalle" viime viikolla.

Kenraali Minh antoi samalla Huesta vakavan varoituksen, että budhalaisten ja opiskelijain on kunnioitettava keskushallitusta.

"Meillä on oltava yhtenäisyys välttyäksemme onnettomuudelta", sanoi hän, "ja meidän on yhdistäydyttävä ennenkuin maa joutuu kommunistien haltuun.

Yhdysvaltalaiset tarkkailijat Huen yliopistokaupungissa olivat suuresti kiinnostuneet kenraali Minhin sanoista kaupungissa, missä on ilmaistu syvällistä tyytymättömyyttä sotilaskomentoon.

Kenraali Minh kehoitti budhalaisia samalla pidättäytymään yhteenotoista ja erimielisyyksistä roomalais-katolisten kanssa.

Pakistan syyttää Intiaa aseistautumisesta

Lahore. — Pakistanin presidentti Ayub Khan on syyttänyt, että Intia pyrkii aseistamaan itsensä ydinaseilla ja rakentamaan sotilasmahdin, joka voisi ottaa sen brittiläisen sotilasmahdin paikan, jolla aikaisemmin kontrolloitiin huomattavaa osaa Aasiasta.

Hän sanoi sanomalehtimiehille, että jos Intiasta tulisi ydinasevalta, niin se tekisi vakavan muutoksen voimien tasapainossa.

Hän syytti lisäksi, että Intian tarkoituksena on päästä imperialistivaltojen joukkoon.

HALLITUKSEN APUA PYYDETTY THOMPSONIN LAKOSSA

Thompson, Man. — United Steelworkers of America-union eräs puhemies ilmoitti tällä viikolla, että hänen edustamansa unio on pyytänyt Manitoban maakuntahallitusta sekaantumaan asiaan ja auttamaan International Nickel-yhtiön sikäläisten työläisten lakon sovittamiseksi.

Mainitun union suhdanneasiain johtaja Brian Koshul ilmoitti sanomalehtimiehille, että eilen oli lähetetty asiaa ksokeva kirje maakunnan pääministeri Roblinille. Hän kuitenkin kieltäytyi selostamasta lähemmin kirjeen sisältöä kunnes itse pääminsteri on vastaanottanut sen.

Mr. Koshul sanoi samalla, että kirjeessä ehdotetaan vielä suurempia toimenpiteitä kuin ehdotettiin union aikaisemmassa tämän viikon alussa hallitukselle toimittamassa kirjeessä, missä ehdotettiin, että hallitus julistaisi moratoriumin kaikkia Thompsonin kaivostyöläisten kiinnitysvelkoja vastaan siksi aikaa kuin lakko kestää.

Yhtiön työläiset ryhtyivät lakkoon elokuun 12 päivänä kun yhtiö kieltäytyi suostumasta kaivostyöläisten vaatimuksiin palkankorotuksista.

Mr. Koshul ilmoitti sanomalehtimiehille, että kaivostyöläisten unio oli keskustellut yhtiön omistaman kylän hallintoviranomaisten kanssa ja suostunut maksamaan lakossa olevien miesten lapsien koulutarpeista. Kysymys tuli esille viime maanantaina kun lakkolaisten lapset olivat valmiina aloittamaan uuden lukukauden, mutta heidän vanhemmillaan ei ollut varoja ostaa heille koulutarpeita ja -kirjoja.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Chilen tasavallan vaaleista

Samanaikaisesti kun nämä rivit menevät painoon (perjantaina, syyskuun 4 pnä) suoritetaan Chilen tasavallassa sekä presidentti- että eduskuntavaalit, joita seurataan kirjaimellisesti puhuen erittäin suurella mielenkiinnolla kautta maailman, eikä suinkaan vähiten Yhdysvalloissa ja täällä Canadassa.

Viimeaikoina on väitelty teoreettisten ja käytännöllisten kysymysten perusteella siitä, että onko työtätekevillä mahdollisuus rauhanomaisin keinoin, eli parlamenttaarisia pelisääntöjä noudattaen saavuttaa valtiovalta, kuten marxilaiset ja muut sosialistit — Kiinan kommunisteja lukuunottamatta — sanovat olevan. Nyt tämä teoria on noin 7,000,000 asukasta käsittävässä Chilen vakavan koetuksen kohteena — ja se on ensimmäisen tällainen koe Latinalaisen Amerikan maissa. Yleinen käsitys myös on, että yhteisin voimin vaaliuurnalle marssivaa Chilen työtätekevää väestöä ei näissä vaaleissa voida saattaa "tappioon" muuten kuin taantumusvoimien suorittaman vallankaappauksen tai suurisuuntaisen vaalipetoksen avulla. Chilen työtätekevien voittoa ei voida estää, niin on arveltu, sittenkään, vaikka Yhdysvaltain Chilen lähetystö on syyllistynyt "petollisiin operatioihin" työväen vaaliehdokkaita vastaan, kuten APn uutistiedoissa kerrotaan Havannan radion syyttäneen, ja vaikka "kansainväliset" (lukekaamme amerikkalaiset) suuryhtiöt ovat ilmeisesti rahoittaneet oikeistopuolueiden vaalikampanjaa ja siten sekaantuneet Chilen sisäisiin asioihin, kuten edellämainitussa APn uutistiedossa myös kerrottiin.

TYÖTÄTEKEVIEN VAALIRINTAMA

Vaikka yhdysvaltalaiset — ja häpeä sanoa myös canadalaisetkin — valtalehdet povailevat etukäteen siitä, voittavatko "kommunistit Chilessa, tai eivätkö voita", niin tosiasia kuitenkin on, että siellä on kysymys paljon laajemmista yhteistoimista kuin yksinomaan kommunisteista. Tämä sittenkin vaikka kommunisteilla on ilmeisesti hyvin tärkeä osa työtätekevien yhteisessä vaaliliitossa.

Tutustukaamme asiaan hieman yksityiskohtaisemmin: Chilen perjantaisissa vaaleissa on kolme presidenttiehdokasta, mutta kilpailu käydään asiallisesti puhuen kahden ehdokkaan välillä. Oikeiston pääehdokkaana on Edouardo Frei, joka tunnetaan "liberaalisen" kristillisdemokraattisen puolueen johtajana. Hänen kilpailijanaan on FRAP-nimellä tunnettavan (Frente de Action Popular, eli (FRAP) kansanrintamaehdokas Salvador Allende. Kolmantena ehdokkaana on radikaalipuolueen Julio Duran.

Varsinaiset vaalikysymykset ovat melko tutunomaisia. Vaikka Chilen kansa voisi luonnonresurssiensa vuoksi olla hyvin vaurasta kansaa, sen osana on kuitenkin koko Latinalaista Amerikkaa koskeva pulma: on suunnaton kuilu muutamien rikkaiden ja köyhien kansanjoukkojen välillä; maaseudulla kaivataan perusteellista maatalousreformia ja kaupungeissa köyhälistökorttelien uudelleen rakentamista. Maan tärkein vientiteollisuuden haara, kuparituotanto, on yhdysvaltalaisen suurpääoman kontrollissa.

Johtuen Chilen kansanjoukkojen poliittisesta valveutuneisuudesta, sikäläinen kristillisdemokraattinen puolue on demagogisissa puheissaan paljon kauempana "vasemmalla" mitä ovat sennimiset muut porvaripuolueet Euroopan maissa. Sikäläisestä tilanteesta johtuu, että mainitun puolueen presidenttiehdokas, Edouardo Frei on tyypillinen "muttamies". Hän sanoo "kannattavansa" suunnitelmallisia reformeja, mutta korostaa enemmän "suunnittelua" kuin itse reformeja. Hän "kannattaa" maatalousuudistuksia, "mutta" ei ulkona olevien ihmisten omistamien käyttämätömänä olevien maiden pakkoluovutusta. Hän on kuulema valmis neuvottelemaan siitäkin, että Chile saisi suuremman sananvallan kuparistaan, "mutta" ei kannata kupariteollisuuden kansallistamista. Ulkopoliittisissa kysymyksissä hän lupaa seurata nykyisen Chilen hallituksen itsenäistä ohjelmaa, "mutta" ei halua riidellä Yhdysvaltain kanssa ja niinmuodoin hänen 'itsenäisyytensä" on "länsimielistä".

Ylläolevan vastakohtana kansanrintama lupaa, jos tulee valituksi, kauniitten puheiden lisäksi käytännöllisiä toimenpiteitä Chilen taloudellisten ja poliittisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Kansanrintamaan kuulu, pantakoon merkille, Chilen sosialistipuolue, jota voidaan yleispiirtein verrata Nennin sosialistipuolueeseen Italiassa; Chilen kommunistinen puolue; radikaaleista eronneet, jotka sanovat itseään toipumiseen pyrkiviksi, ja Kansallinen demokraattinen puolue. Kaikkein suurin ryhmä kansanrintamassa on sosialistipuolue, mutta kommunistinen puolue on ilmeisesti erittäin aktiivinen ja myös vaiktusvaltainen. Tämä kansanrintama lupaa toteuttaa edellämainittuja tärkeitä reformeja, ilman mitään "mutti-" ja "jossitusta".

VASEMMISTON PRESIDENTTIEHDOKAS

Kuten ylläolevasta näkyy, kansanrintamaan osallistuu kommunistien lisäksi Chilen demokraattiset kansanjoukot yleensä.

Meille sanotaan tietenkin, että kysymys on puhtaasti "kommunistien" ja tietenkin "anti-kommunistien" voimien koetuksesta. Niinpä kansanrintaman presidenttiehdokas Salvador Allende on valtalehtiemme palstoilla leimattu ilman muuta "kommunistiksi".

Tosiasia on, että Alende sanoo itseään marxilaiseksi sosialistiksi. Mutta kommunistisen puolueen jäsen ei hän kuitenkaan ole. Hän on varakas mies ja syntyperältään aristokraatti, jonka sanotaan kuuluvan maan kaikkiin "parempiin" klubeihin. Mutta kun hän vaatii ohjelmassaan perusteellista maareformia eli sitä, että ulkomaalaisten omistamat käyttämättömät viljelysmaat otetaan valtion haltuun ja luovutetaan maanälkää poteville talonpojille, että kuparituotanto pannaan palvelemaan Chilen kansallisetuja, ja että Chile tulee seuraamaan todella itsenäistä ulkopolitiikkaa, niin tämä tekee hänestä Washingtonin ja Lontoon käsityskannan mukaan "kommunistin".

ESIMERKIN VAARA

Kansanrintaman voiton mahdollisuus aiheuttaa Washingtonin kannalta katsoen ennenkaikkea sen "vaaran", että sellaiset luonnonresursseista rikkaat maat, joiden kansanjoukot ovat köyhyyden kurimuksessa, kuten Columbia, Venezuela ja muut, voivat saada "vääriä" ajatuksia siitä, että Chilen esimerkkiä seuraten päästään nopeammin eroon köyhyydestä, puutteesta ja kurjuudesta. Suurta maanälkää näkevän Brasilian kansa voisi myös saada sellaisen käsityksen, että sekin voi ottaa omat maansa ja mantunsa omaan hoitoonsa ja viljelykseensä.

"Tästä tulisi päänkipua mille tahansa Yhdysvaltain hallitukselle", kirjoitti torstaina New York Times Servicen kirjeenvaihtaja J. Halcro Ferguson asian tästä puolesta ja esitti puolestaan Washingtonin chileläisille väläyttelemän uhkauksen: "Se (kansanrintaman voitto) pakottaisi USAn tekemään perusteellisen uudelleenarvion ohjelmastaan Latinalaisessa Amerikassa" tarkoittaen sillä ennenkaikkea "avustusrahojen" käyttöä.

Kuten ylläolevasta näkyy, Chilessa suoritetaan nyt erittäin tärkeät vaalit, joiden tuloksilla saattaa olla kauaskantoinen merkitys Chilen lähitulevalle kehitykselle. Ja muun lisäksi tulee nyt Latinalaisessa Amerikasta esimmäisen kerran koetukselle se, voiko Chilen työväenluokka käyttää demokraattisia oikeuksia siinä määrin, että se saa tilaisuuden itse tarttua rautaisilla kourillaan valtiolaivan peräsimeen.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Valentina Rintamäki, Copper Cliff, Ont., täyttää maanantaina, syyskuun 7 päivänä 70 vuotta.

Eino Vuollet, South Porcupine, Ont., täyttää torstaina, syyskuun 10 pnä 65 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Puheripuli jatkuu lippukysymyksestä

Ottawa. — Lippukysymyksestä käynnissäolevan keskustelun jatkuessa alahuoneen istunnossa 20:ttä päivää täällä levisi torstaina huhuja, että liberaali- ja konservatiivipuolueen parlamenttiryhmien "takapenkkiläiset" pyrkivät jonkinlaiseen "kompromissiin" tämän ajanhaaskauksen lopettamiseksi.

Mutta mitään merkkejä ei ole siitä, että nämä epäviralliset, henkilökohtaiset kosketukset olisivat johtamassa mihinkään sopimukseen.

Näiden "takapenkkiläisten" ilmeisenä tavoitteena on se, että lippukysymys haudattaisiin alahuoneen erikoiskomitean käsiteltäväksi, mitä Social Credit puolueen johtaja Robert Thompson muodollisestikin esitti keskiviikkoisessa puheessaan.

Lännestä itään

Berliini. — Runsaat 60,000 länsisaksalaista ja länsiberliiniläistä on siirtynyt Itä-Saksaan viimeksi kuluneen kolmen vuoden aikana asettuen sinne pysyväisesti, ilmoitti Itä-Saksan uutistoimisto ADN viime torstaina.

Elokuun ensimmäisellä puoliskolla 513 länsisaksalaista siirtyi rajan toiselle puolelle etupäässä Ruhrin teollisuusalueelta.

SUURI KEMIANTEHDASKOMPLEKSI BULGARIAAN

Bulgaria rakentaa 5-osaisen kemiantehdaskompleksin, johon länsisaksalainen Krupp-yhtymä toimittaa kolmen ensimmäisen ja englantilainen Humphrey and Glasgow kahden jälkimmäisen koneistot. Bulgarian ulkomaankauppaelin Technoimport on allekirjoittanut Kruppin kanssa jo sopimuksen ja englantilaisen firman kanssa odotetaan sopimuksen allekirjoituksen tapahtuvan lähiaikoina. Kruppin kaupan arvo on 40 miljoonaa D-markkaa ja englantilaisten toimitusten 3.6 miljoonaa puntaa.

Bulgarian uuden kemiallisen tehdaskompleksin lopputuotteena on polyester-niminen tekokuituaine, jolla on merkitystä sekä teollisuuden että kulutustavaroiden kannalta. Viimeisen vaiheen eli polyesterin tehtaan rakentaa Humphrey and Glasgow, jolla on tämän [illegible]ten käytettävänään itäsaksalainen lisenssi.

Englantilainen uutistoimisto Comtel ja "Guardian"-lehti julkaisivat äsken hälyttäviä uutisia, joiden mukaan Krupp ja Humphrey and Glasgow olisivat muodostaneet konsortion saadakseen Neuvostoliitosta sen noin 40 miljoonan punnan teryleenitehdaskompleksin suurtilauksen, josta Neuvostoliiton ja englantilaisen Polyspinners-yhtymän kesken on jo solmittu esisopimus ja jonka kaupan pitäisi ratketa lopullisesti lähiaikoina. Comtel ja "Guardian" väittävät, että Kruppin ja Humphrey and Glasgowin tarjous olisi 12 miljoonaa puntaa halvempi kuin Polyspinnersin. Asia herätti suurta hälyä Englannissa ja Länsi-Saksassa. Uutinen osoittautui vääräksi, mikä johtui osittain väärinkäsityksestä, osittain siitä hermostuneisuudesta, jota länsieurooppalaisten firmojen keskinäinen kireä kilpailu Neuvostoliiton ja muiden Itä-Euroopan sosialististen maiden markkinoilla aiheuttaa.

Comtelin ja "Guardianin" uutiset sotkeutuivat Kruppin ja Humphrey and Glasgown Bulgarian kanssa tekemiin kauppoihin, joilla ei ole mitään tekemistä Polyspinnersin ja Neuvostoliiton teryleenitehtaan kauppojen kanssa. Länsisaksalainen lehdistö on syyttänyt Comtelia ja "Guardinia" vilpillisistä menetelmistä, joiden tarkoituksena on mustata länsisaksalaisia firmoja kolmansilla markkinoilla.

Kidutusta Etelä-Afrikassa

Kuluvan vuoden tammikuun 3 pnä kerrottiin, että Etelä-Afrikassa "sabotaashista" syytettynä oleva Sipho James Tyitya oli hirttäytynyt sellissään Port Elizabethissa. Hän oli järjestyksessä toinen niistä 5,000 eteläafrikkalaisesta poliittisesta vangista, jotka oli pidätetty viimeisen yhdeksän kuukauden aikana ja joiden sanottiin kuolleen tällä tavalla. Ensimmäinen tapaus koski Looksmart Solwandlea, jonka kohdalla tiedot ovat yhä epätäydelliset, mutta jotka silti ovat jo paljastaneet hätkähdyttäviä yksityiskohtia siitä kidutuksesta, jonka kohteeksi afrikkalaiset ovat joutuneet Etelä-Afrikan poliisin toimesta.

Oikeusministeri B. J. Vorster — avoin natsismin ihailija, joka sodan aikana oli internoituna — ajoi viime vuoden istuntokauden aikana parlamentissa lävitse lain, jonka mukaan entiselle lainkäytölle pantiin Etelä-Afrikassa piste ja ovi avattiin estottomille poliittisille pidätyksille ja rotuerottelun vastustajain kohdistetulle kidutukselle.

Tämän lainmuutoksen mukaan hallitus saattoi jatkaa vankilatuomioita kenen henkilön kohdalla tahansa, joka oli tuomittu tiettyjen rotulakien perusteella. Oikeusministeri myönsi, että lainmuutos oli tähdätty nimenomaan pan-afrikkalaisen kongressin entistä johtomiestä Robert Sobukwea vastaan, joka olisi suorittanut viime vuonna loppuun 1960 langetetun kolmen vuoden vankeustuomion. Mutta tietenkin lainmuutosta voitiin soveltaa mihin poliittisiin vankeihin tahansa. Niinpä vangitut — oikeusministeriön mukaan — saattoivat odottaa vapautumistaan vasta "ikuisuuden tällä puolella".

90 PÄIVÄN LAKI

Vähintään viiden vuoden vankeusrangaistus ja enintään kuoleman rangaistus voitiin langettaa kenelle tahansa, jonka katsottiin pyrkivän väkivallan käyttämiseen saadakseen aikaan Etelä-Afrikassa poliittisia, teollisia, yhteiskunnallisia tai taloudellisia muutoksia yhteistoiminnassa minkä tahansa ulkomaisen hallituksen tai elimen kanssa tai sai "Etelä-Afrikan ulkopuolelta mitä tietoja tahansa", joita voitiin katsoa käytettävän "kommunististen päämäärien hyväksi".

Mutta kaikkein törkeintä oli se, että poliisi sai oikeuden pidättää esteettä kenen tahansa, jonka sanottiin rikkoneen (tai aikoneen rikkoa) kommunistisen toiminnan kieltävää tai laittomia järjestöjä koskevaa lakia, ja pitää häntä kuulusteltavana 90 päivää. Viranomaisia kehoitettiin tarkastamaan ja kuulustelemaan tai ei kenelläkään ollut lupaa päästä tällaisen pidätetyn luo, eikä mikään tuomioistuin voinut määrätä häntä vapautettavaksi.

Laki ajettiin parlamentissa lävitse tavattomalla kiireellä ja tuohon aikaan oli, että oppositiotkin painostettiin kannattamaan tätä lakia, ja vain yhdellä kansanedustajalla — edistyksellisen puolueen Helen Suzmanilla — oli rohkeutta äänestää sitä vastaan.

Hallitus selitteli lain kiireellisyyttä sillä, että sen olisi ollut muka pakko murskata ns. Poqo-liike jonka sanottiin puuhanneen väkivaltaista kansannousua, mutta viime marraskuussa julkaistujen virallisten numeroiden mukaan telkien takana istui ns. 90 päivän lain nojalla 544 ihmistä ja vain harvat heistä olivat Poqon jäseniä.

ERISTYSSELLEJÄ

Kaikki 90 päivän lain nojalla pidätetyt on sijoitettu eristysselliin 23.5 tunniksi vuorokaudessa, heiltä on kielletty kaikki kirjat tai kirjoitustarvikkeet ja kaikki yhteys ulkopuoliseen maailmaan. He ovat saaneet olla yksinään sellissä, jossa ei ole mitään tekemistä, ja "vaihtelua" ovat tuoneet vain poliisien toimeenpanemat kuulustelut. Mikäli he ovat kieltäytyneet vastaamasta tai eivät ole vastanneet poliisin toivomalla tavalla, heidät on jätetty yksin, usein moniksi viikoiksi. Heillä ei ole oikeutta keskustella lakimiesten kanssa ja vartijoita on kielletty puhumasta heille.

Olosuhteet pidätettyjen selleissä ovat surkeat. Suurimmassa poliisivankilassa ulkomaailmaan salakuljetetut tiedot kertoo, että vangit saavat ruokaa vain paksua puuroa kolme kertaa päivässä, lihaa he saattavat saada kerran viikossa mutta hedelmiä ja vihanneksia ei lainkaan. Eräässä toisessa poliisivankilassa Poqo-toiminnasta epäiltyjä nuorukaisia pidettiin vangittuna 87 päivää ennen kuin heidät vapautettiin ja koko tuona aikana he saivat vain kaksi kertaa vettä peseytyäkseen. On ollut poliisivankiloita, joissa ei ole lainkaan ollut tilaisuutta peseytyä ja vaihtaa vaatteita. Eräässä valot ovat palaneet yötä päivää ja sellien seinät on maalattu mustiksi, mikä on luonut synkkyyttä ja masennusta herättävän ilmapiirin.

OMAISET EPÄTIETOISIA

90 päivän pidätyksiin on oleellisesti kuulunut myös se seikka, että pidätettyjen omaiset ovat joutuneet olemaan epätietoisia näiden kohtalosta. Kukaan ei ole tiennyt ja äidit ovat kuuluttaneet viikkoja löytääkseen miehensä tai poikansa, sillä pidätettyjä tunnutaan suorastaan suunnitelman mukaisesti siirrettävän vankilasta toiseen. Kerta toisensa jälkeen afrikkalaiset naiset ovat vieneet vaatteita miehilleen tai pojilleen ja heille on kerrottu, että ao. pidätetyt eivät ole enää tässä vankilassa, vaan heidät on siirretty muualle. Ja saapuessaan seuraavaan vankilaan he saavat kuulla, että taas uusi siirto on toimeenpantu. Eikä pidätettyjä siirretä vankilasta toiseen vain samassa kaupungissa, vaan myös kaupungista toiseen. Ja Etelä-Afrikan värillisen väestön köyhyydestä ja vaikeuksista johtuu, että omaiset lopulta menettävät kaiken yhteyden pidätettyihin.

Kaiken tämän tarkoituksena on murtaa pidätettyjen henkinen vastarinta, mutta sen lisäksi on käytetty myös raakaa fyysistä kidutusta.

SEURAAVA KUVAUS KOSKEE 55-VUOTIASTA VANKI A:ta

Vankia kuulusteltiin hänen suhteistaan eräisiin muihin henkilöihin. Hän kieltäytyi vastaamasta vedoten siihen, että hän antaisi lausuntonsa tuomioistuimessa. Häntä lyötiin, mutta hän kieltäytyi silti vastaamasta. Sitten tapahtui hänen itsensä kertomana seuraavaa:

"Kangaspussi vedettiin pääni yli ja sidottiin kaulani ympärille. Tunsin jotakin pantavan molempiin pikkusormiini ja sitten tunsin sähköiskun käsivarsissani . . ."

"Käsittelyä" jatkettiin, kunnes vanki sanoi olevansa valmis puhumaan.

HEVOSPIISKAKIN

Näin on kertonut VANKI B:

"Käteni kahlittiin ja päähäni pantiin kangaspussi, joka teki hengittämisen vaikeaksi. Minut pantiin istumaan siten, että polveni tulivat yhteensidottujen käsien välistä ja polvien alta tungettiin keppi, joten en voinut liikahtaakaan. Sitten tunsin, miten jonkinlainen lanka sidottiin molempien pikkusormieni ympärille. Seuraavaksi sain sähköiskuja. Sen jälkeen minua pantiin puhumaan, mutta nostettiin kepistä ja pudotettiin selälleni lattialle samalla kun sähköiskujen antamista jatkettiin . . . Minua lyötiin hevospiiskalla.

Edelleen: "Käteni kahlittiin toistamiseen, ja he sanoivat tappavansa minut lisäten, että kukaan ei kysyisi jälkeeni. Sähköiskukäsittely aloitettiin uudelleen . . . Paine muodostui niin kovaksi, että likasin itseni. Minut vapautettiin käydäkseni pesuhuoneessa ja palattuani sama alkoi uudelleen. Likasin itseni jälleen . . .

"Käsirautojen tekemät haavat ovat yhä näkyvissä ranteissani, samoin sähköiskujen jättämät hankautumat sormissani."

VANKI C: 33-vuotias

"Minut pantiin istumaan kahden eurooppalaisen poliisin väliin ja kolmas istui edessäni. Heti kun kieltäydyin vastaamasta heidän kysymyksiinsä iski oikealla puolellani istuva poliisi minua nyrkillä korvaani. Kaaduin maahan, ja he käskivät minun nousta ylös. Noustuani sama poliisi iski minua vatsaani ja kaaduin jälleen. Ollessani maassa sama poliisi heitti autorenkaan päälleni. Noustuani ylös molemmat muut poliisit alkoivat lyödä minua, ja iskuja sateli joka puolelle kehoani. Minä huusin, ja

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Mitä muut sanovat

MAKUNSA KULLAKIN

Minä pidän kansainvälisestä jännityksestä. Me olemme oppineet jo Foster Dullesilta. Dulles on meidän opettajamme. Hänen "brinkmanship"-ohjelmansa (sodan partaalla-ohjelmansa — V) on kohdistettu meitä vastaan. Mutta me olemme myös oppineet "brinkmanship"-ohjelman ja käytämme sitä Quemoyta (Tshiang Kai-shekin hallussa olevaa saarta — V) vastaan . . .

Minä uskon, ettei teidän kenenkään tulisi pelätä kansainvälistä jännitystä. Mikäli on puhe minusta, minä pidän siitä. — Mao Tse-tung, Latinalaisen Amerikan kommunistiryhmälle antamassaan haastattelussa. — (Lainattu Intian New Age'sta.)

MUKAISTAAN MULLIKIN NUOLEE

Mitä on nyt tapahtumassa, se ahdistaa vapaan maailman omaatuntoa. Etelä-Afrikka julistautuu demokraattiseksi ja kietoo kätensä demokratian ympärille jokaisen amerikkalaisen ja canadalaisen harmiksi, jotka sanovat edustavansa maailmalle todellista demokratiaa kestävän rauhan säilyttämiseksi . . .

Viime vuonna General Motorsin johtajat päättivät sijoittaa jälleen $30 miljoonaa Etelä-Afrikkaan valmistaakseen siellä enemmän moottoreita ja varaosia. Ford lisäsi sijoituksiinsa $11 miljoonaa. Ja Chrysler lisäsi siellä viime vuonna tuotantoaan 80-prosenttisesti.

Liiketoiminta kukoistaa ja rotuerottelu (apartheid) hallitsee, rikastuu siitä ja saa kansansuosiota 3 miljoonalta valkoihoiselta, jotka sen maan hallituksen valitsevat. Ainoastaan valkoihoiset saavat äänestää kansallisissa vaaleissa. — UAW:n Solidarity-lehti.

LUOTOT ITÄRYHMÄLLE ON ONGELMA BONNILLE

Bonnin virallisissa piireissä ja yleensä Länsi-Saksan lehdistössä kuuluu "päivän muotiin" varoittelu harhakuvitelmista idän kaupassa. Länsi-Saksan asenne pitkäaikaisissa luotoissa idälle ja nimenomaan Neuvostoliitolle on muuttumaton. Yli viiden vuoden luottoja ei myönnetä ja mitään valtion takuita vientiluotoille ei anneta. Jos tämä kanta — ja vain tämä — olisi sanottu vain yhden kerran, niin tekisi mieli todeta vanhaa siivekästä roomalaista sanontaa nykyaikaistamalla, että 'Bonn on puhunut". Ja tämän jälkeen ei ole enää mitään sanomista.

Mutta tämä Bonnin päivästä toiseen jatkunut vakuuttelu herättää toisaalta vaikutelman, ettei Bonn itsekään usko sanomiinsa. Ja tosiasia on, että jokainen "päätös" ja vakuuttelu päätyy kiertäen kaartaen loppuyhteenvedossa siihen, että jos kerran muut niin kyllä mekin. Englannin ja Ranskan, mutta myös Italian ja Japanin teollisuuden edustajille on osoitettu selvä viittaus, että jos nämä työntyvät edelle, niin Länsi-Saksan on omien taloudellisten etujensa vuoksi seurattava mukana. Eikä ainoastaan seurattava mukana, vaan Bonnissa korostetaan, että jos idän kauppaa ruvetaan kiihdyttämään, niin leijonanosa tulee kuitenkin loppujen lopuksi Länsi-Saksan osalle. Tämä ei johdu ainoastaan Länsi-Saksan maantieteellisestä asemasta, vaan myös aikaisemmista kauppasuhteista, laadusta ja hintaeduista joita Länsi-Saksalla olisi tarjottavana, esitetään Bonnissa viimeisenä valttina.

Näiden Bonnin valttien väläyttely ei ole suinkaan vaikuttanut pidättyvästi muiden lännen teollisuusmaiden pyrkimyksiin laajentaa kauppaansa ja saattaa luottopolitiikkansa normaaliksi myös sosialististen maiden suhteen. Tästä saadaan todistuksia joka päivä. Aivan äsken esimerkiksi japanilainen Toyo Engineering Company teki Neuvostoliiton kanssa sopimuksen 10 miljoonan dollarin arvoisen kemian tehtaan kaupasta 8 vuoden luottoajalla. Tämä merkitsee sitä, että pää on avattu niille 350 miljoonan dollarin suuruisille kaupoille pitkäaikaisten luottojen varassa, joita Neuvostoliiton varapääministeri teki viime kesänä Japanin vierailunsa aikana. Länsimaiden kauppa- ja luottopolitiikan suunnan sanelee ensi sijassa niiden kunkin omat taloudelliset edut. Tällöin ei ole kysymys "avusta", "kuvitelmista", eikä "hyvistä aikomuksista". "Lännen yhteisen edunkin" käy vähän niin ja näin. Länsi-Saksan teollisuuspiirit esittävät näkemyksenään sellaistakin, että englantilaisten, ranskalaisten ynnä muiden maiden luottopolitiikka idän markkinoilla ei oikeastaan olekaan mitään "apua", vaan edullista sijoitustoimintaa.

Bonnissa varoitellaan muita myös siitä, että joka haluaa myydä enemmän Neuvostoliittoon, sen täytyy ajan mittaan myös ostaa enemmän Neuvostoliitosta. Tämä taas häiritsee niiden "perinteellistä" tavaranvirtausta. Samaan hengenvetoon Bonnissa sanotaan, että tämä ei kuitenkaan tosin muuttaisi miksikään sitä, että Länsi-Saksa tuntee jatkuvaa mielenkiintoa kaupan edelleen kehittämiseksi itäblokin maiden kanssa "järkevissä puitteissa". Menestyksellisen ja jatkuvan kaupankäynnin edellytyksenä on kaksipuolisuus sikäli, että vientiä vastaa tuonti ja päinvastoin. Kauppa joutuu umpikujaan, jos toinen osapuoli haluaa vain myydä, mutta ei ostaa.

Mitä nimenomaan kemian tehtaiden kauppoihin tulee, jotka ovat viime aikoina olleet sangen keskeisellä sijalla idän ja lännen kaupoissa ja kauppaneuvotteluissa, niin tällä sektorilla vallitsee mitä ankarin kilpailu eri myyjämaiden kesken. Eri maiden tarjoukset saattavat vaihdella hinnoiltaan vain muutamia prosentteja — jopa prosentin osia — ja tällöin usein luotto- ja toimitusehdot ratkaisevat.

— Kras.

KUUBAN KAUPPASAARTO KÄRSINYT ROMAHDUKSEN

Kuuban ulkomaankaupassa on tapahtunut tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana radikaalinen muutos. Tämä siitä huolimatta, että Yhdysvallat on osoittanut erityistä päättäväisyyttä ehkäistäkseen kaupankäynnin Karibian meren pienen tasavallan kanssa. Kuuban ulkomaankauppaministeriön julkaisemasta tämän vuoden ensimmäisen vuosineljänneksen katsauksesta käy ilmi että Kuuban kauppatase ei-sosialististen maiden kanssa on kokenut täydellisen muutoksen: viime vuoden ensimmäisen neljänneksen 8 miljoonan dollarin vajaus on muuttunut $18 milj. ylijäämäksi tänä vuonna. Tällaista kehitystä on pidettävä USAn saartopolitiikan tuntuvana tappiona.

Kun viime vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 18 prosenttia Kuuban koko ulkomaankaupasta tapahtui ei-sosialististen maiden kanssa, niin tänä vuonna kauppavaihto nousi 32 prosenttiin. Tämän kaupan arvo oli mainittuna aikana noussut 45 miljoonasta dollarista 112 miljoonaan dollariin.

Kuuban ulkomaankaupan kehitys on siis ollut myönteinen. Kaupan kokonaisarvo on tänä vuonna noussut vuoden 1963 ensimmäisen neljänneksen tasoon verrattuna 346,398,000 dollariin, joka merkitsee 38.5 prosentin lisäystä. Mielenkiintoisena piirteenä kaupassa on sen aktiivisuus. Vienti on yllä mainittuna aikana noussut 56 prosenttia ja tuonti 31 prosenttia.

PÄIVÄN PAKINA

PELÄTÄÄNKÖ AJATUSTENVAIHTOA?

Vanha ja viisas suomalainen sananlasku opettaa meille, että "puhumalla asiat paranevat".

Ja totta onkin, että jos esimerkiksi joidenkin naapurusten kesken pääsee tulemaan jotakin "känää", niin pian "kehittyy höyhenestä koko kana". Mutta kun asioista ruvetaan keskustelemaan järkevästi, niin tavallisesti huomataan, että pahemmastakin erimielisyyksistä voidaan löytää yhteinen kieli — jos ei muuta, niin sopimus siitä, että ollaan hyviä naapuruksia sittenkin, vaikka joistakin asioista ollaan eri mieltä.

Mutta paljon pahempi on tilanne silloin, jos naapurukset kieltäytyvät keskustelemasta keskenään.

Kuvaavana esimerkkinä tästä on AP:n viikon alussa New Yorkista lähettämä uutistieto, missä kerrottiin, että Yhdysvaltain "pohjoisista osavaltioista" on tänä vuonna "49 huomattua naista vieraillut Mississipissä siinä mielessä, että saataisiin puheyhteys mainitun osavaltion valkoihoisten ja mustaihoisten naisten kesken"!

Mainitun uutistiedon mukaan näiden vierailijain joukossa on ollut sekä valko- että tummaihoisia naisia, ja vieraillessaan Mississippin osavaltiossa, he ovat kohdanneet valkoisen herrarodun taholta sekä ynseyttä että uhkailua, mutta varsinaisia pahoinpitelytapauksia ei sentään ole näiden huomatuissa asemissa olevien naisten kohdalle tullut.

"Tarkoituksena on rakentaa silta valkoihoisten ja tummaihoisten välille", kertovat nämä naiset — ja tällä "sillalla" he tarkoittavat sitä, että valkoihoiset ja tummaihoiset naiset rupeaisivat Mississippissa keskustelemaan keskenään.

Mutta rotuennakkoluulot ovat niin korkeat mainitussa osavaltiossa Yhdysvaltain "syvässä etelässä", että "minkäänlaista keskustelua ei käydä" valkoihoisten ja tummaihoisten naisten välillä.

Ja tällainen tilanne vallitsee kuulema sielläkin, missä jotkut valkoihoiset tuntevat myötätuntoa neekereitä kohtaan.

* * *

Samantapaista ennakkoluulojen olotilassa kehittyvää "puhumattomuutta" kehitellään ilmeisesti Kiinassakin, pääasiassa poliittisista syistä — ehkäpä sen pelossa, että kiinalaisiin voisi "tarttua joitakin vääriä ajatuksia', jos he ovat yhteyksissä esimerkiksi neuvostoliiton kanssa?

Ei kuvaa Mississippissa valkoihoisten aseman lujuutta se kun valkoihoiset pidättyvät keskustelusta tummaihoisten kanssa.

Sama pitää mielestämme paikkansa Kiinankin johtajien tiimoilta.

On miltei uskomatonta, mutta ilmeisesti kuitenkin totta, kun Pekingistä tiedoitetaan, että kiinalaiset kommunistijohtajat kieltäytyvät osallistumasta keskusteluihin muiden maiden, mukaanlukien neuvostoliittolaisten aate- ja puoluetovereitten kanssa.

Vastatessaan täysin kielteisesti Moskovan ehdotukseen, että aatteellisten erimielisyyksien selvittämiseksi pidettäisiin ensi vuonna 81 kommunistisen puolueen yhteinen konferenssi, ja että sitä valmistamaan kutsuttaisiin joulukuussa 25 maan kommunistisen puolueen komitea. Kiinan johtajien elokuun 30 päivän kirjeessää sanotaan, että "he eivät tule osallistumaan mihinkään kansainvälisiin kokouksiin, mitä te kutsutte kommunistisen liikkeen hajoittamistarkoituksessa".

Tosiasia tietenkin on, ettei Neuvostoliiton puoluejohdon taholta ole ehdotettu mitään kansainvälistä kokousta "hajoitustarkoituksessa" vaan nimenomaan korostaen, että sovittaisiin siitä, miten käsitellään niitä mahdollisia kysymyksiä joista ei ehkä tällä kertaa päästä sopimukseen.

Nämä ovat yleisesti tunnettuja tosiasioita. Mutta kiinalaisjohtajat ovat ilmeisesti tulleet siihen käsitykseen, että he eivät saa sellaisessa kansainvälisessä kokouksessa ajetuksi läpi — ja kun heitä ei ehkä siis tunnusteta "viisauden sarven" yksinoikeutetuiksi omistajiksi, niin silloin on muka kysymys "hajoitusyrityksistä".

Kummallista ajatuskantaa. Se on kummallista silloinkin, vaikka kiinalaiset olisivat yksin oikeassa ja kaikki muut väärässä — sillä totta kaieti asiansa ja kantansa "oikeudesta" täysin vakuuttuneet henkilöt, ryhmät ja puolueet rohkenevat antautua keskusteluun ja väittelyyn niistä asioista. Asia on eri silloin, jos epäillään omien lempiteorian paikkansapitävyyttä — mutta siinä tapauksessa olisi kaksinkertainen syy neuvonpitoon suostumiseksi.

Toivottavaa kuitenkin on, että kiinalaisjohtajat näkevät asenteensa kestämättömyyden ja omaksuvat alussamainitun koetun opetuksen, että "puhumalla asiat paranevat". — Känsäkoura.

Urheilua

IRINA PRESS 5-OTTELI MEn KIEVIN KISOISSA

Moskova. — Ennätystahti säilyi Neuvostoliiton mestaruuskilpailujen päättymispäivänäkin Kievissä. Maailmanennätys syntyi naisten 5-ottelussa, missä Irina Press paransi nimissään ollutta maailmanennätystä 57 pisteellä.

Uusi Neuvostoliiton ennätys tehtiin 200 m aitajuoksussa ja 200 metrillä Nikolai Potiko sivusi Neuvostoliiton ennätystä tuloksellaan 20,9.

Erittäin hyvätasoinen oli pituushyppykin, jossa neljä kilpailijaa ylitti 790. Voiton peri odotetusti Igor Ter-Ovanesjan, joka viimeisellä yrityksellään leiskautti 818.

5,000 metrin juoksu sen sijaan sai taktiikkajuoksun leiman ja loppuajatkin jäivät heikonpuoleisiksi.

Irina Pressin ennätyssarja oli seuraava: 80 m aidat 10,7; kuulantyöntö 16,68; korkeus 167; pituushyppy 609 ja 200 m 25,0.

Tuloksia: 200 m aidat: 1) Vasili Anisimov 22,8; 2) Anatoli Mihailov 23,3; 3) Jurkatamm 23,4.

5-ottelu: 1) Irina Press 5195 pistettä; 2) Galina Bystrova 4995; 3) Olga Kardas 4703.

Naisten 200 m: 1) Ludmila Samotesova 23,8; 2) Galina Gaida 24,0; 3) Galina Popova 24,1.

200 m: 1) Nikolai Politiko 20,9; 2) Edvin Ozolin 21,0; 3) Boris Zubov 21,0.

Miesten pituushyppy: 1) Igor Ter-Ovanesjan 818; 2) Leonid Barkovski 797; 3) Antanas Vauspas 795.

5 000 m: 1) Nikolai Dutov 14.03,6; 2) Viktor Kazantsev 14.05,4; 3) Kestus Orentas 14.08,2.

50 km kävely: 1) Sergei Miljutin 4.22.29,0; 2) Anatoli Bedjakov 4.24.00,0.

Naisten kiekonheitto: 1) Tamara Press 57,34; 2) Jevgenia Kuznetsova 55,70; 3) Nia Ponomarevo 52,69.

10-ottelu: 1) Mihail Starozhenko 8.014 pistettä; 2) Rein Aun 7.917; 3) Vasili Kuznetsov 7.673.

1,500 m: Ivan Belitski 3.43,6; 2) Vasili Savinkov 3.44,0; 3) Nikolai Haritshkin 3.44,8.

—•—

Repo uhkasi jo 60 m:n rajaa

Seinäjoki. — Maajoukkuekapteeni Pentti Repo uhkaili viime sunnuntaina Seinäjoella kovasti kansainvälistä 60 metrin rajaa. Revon kiekko lensi viimeisellä heitolla uuteen Pohjoismaiden ja Suomen ennätyspituuteen 59,44. Entinen ennätys 58,58 oli myös Revon nimissä ja tämän kesän tuotetta.

Pentti Revon lisäksi loisti Seinäjoen elokuun kisoissa Pentti Eskola joka asetti hänen Tokion valintaansa arvostelleet häpeään ponkaisemalla viimeisellään kesän kärkituloksen 797, mikä puuttuu Suomen ennätyksestä vain seitsemän senttiä.

ERIKOISHINNOILLA
MATKA-, LOMA- JA TAVARAVAKUUTUKSIA, SAMOIN
TULO-, OMAISUUS-, LÄÄKÄRI-, YM. VAKUUTUKSIA.
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(Täydellinen vakuutustoimisto)
697 Bay Street, Toronto, Ontario, toimistopuhelin EM 6-8586
OLAVI NUMMINEN kotiin HI 4-3356
HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto sihteerille: Mrs. Hilda Saari, 4086 Eton Street, North Burnaby, B. C.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R.R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maananaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana tuntia aikaisemmin eli klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ontario.

HALPOJA ROMAANEJA
kesäkauden luettavaksi!

Mika Waltari:
"NELJÄ PÄIVÄNLASKUA"
194 sivua Hinta nid. $1.00
Päiväkirjaromaani "Sinuhen" syntyvaiheista ja kirjailijan oman sydämen merkillisistä seikkailuista siitä hetkestä alkaen, kun tämä "hupsu ja hälirtsevä kapine", löytyy ilmavaatekaapista — ja katoaa heti uudelleen. Hurja, äilistyttävä, pureva ja viehättävä kertomus — valtoin tarina kirjailijasta ja hänen syrjähyppyjä tekevästä sydämestään.

Willa Cather:
"ANTONIA YSTÄVÄNI"
248 sivua Hinta nid. $1.00
Maineikas amerikkalainen, uudisasukasromaani, joka vie lukijan kauas länteen, Nebraskan laajoille preerioille ja pienten, nopeasti kasvavien kaupunkien omalaatuiseen ilmapiiriin — kaiken värittävänä taustahahmona kaunin ja elinvoimainen, rohkeasti eteenpäin kulkevan siirtolaistytön Antonian tarina.

Oscar Wilde:
"DORIAN GRAYN MUOTOKUVA"
244 sivua Hinta nid. $1.25
Mieleenpainuva kertomus nuoruudesta, josta tuli pahan oija. Kankaalla olevat kasvot vanhenivat tunti tunnilta, viikko viikolta. Ne tuhosivat Dorian Grayn salaisuuden ja kertoivat hänen tarinansa. Purppuranpunaisen ilman takana muotokuvan piirteet muuttuivat elämöiseksi, pöhöttyneiksi ja turmeltuneiksi. Jokainen Dorian Grayn tekemä synti tahrasi ja turmeli hänen tarinansa kauneutta.

TILATKAA OSOITTEELLA
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

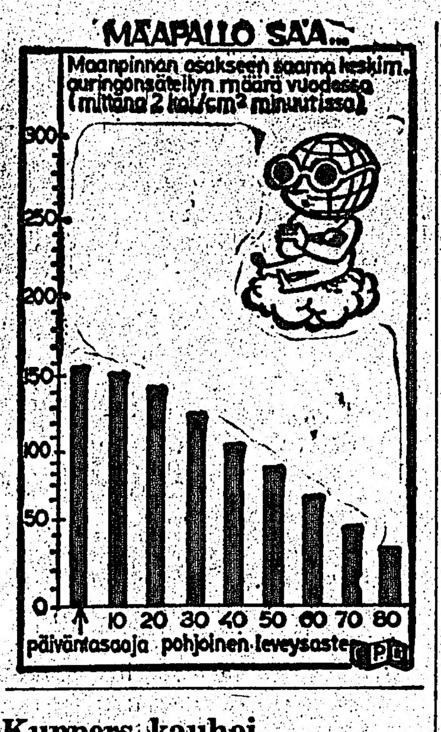

Kuppers kauhoi ME:n 1.00,6

Dortmund. — Länsisaksalainen Ernst-Joachim Küppers teki viime viikolla uuden maailmanennätyksen 100 metrin selkäuinnissa kauhottuaan Saksan olympiakarsinnoissa matkan ajalla 1.00,6. Entinen ennätys 1.00 7 on amerikkalaisen Tom Stockin nimissä.

400 metrin vapaauinnissa paransi itäsaksalainen Frank Wiegand nimissään olevaa Euroopan ennätystä uituaan matkan ajalla 4.18,4. Entinen ennätys parani 3,2 sekunnilla.

—•—

Ganefo-maat harkitsevat poisjäämistä

Tokio. — Tokion kisoista voi joitakin maita jäädä viime hetkessä pois, jos Kansainvälinen amatööriurheiluliitto (IAAF) ei kumoa ensimmäisiin Ganefo-kisoihin osallistuneille urheilijoille määräämäänsä kilpailukieltoa ilmoitettiin viime sunnuntaina asioista perillä olevalta taholta Tokiosta.

Japanin IAAF-valtuutetun Kinichi Asanon mukaan Indonesia, Pohjois-Korea ja arabimaat, kuten Yhdistynyt Arabitasavalta, harkitsevat poisjäämistä, jos tätä kilpailukieltoa ei kumota.

Asano sanoi tekevänsä kaikkensa peruutuksen välttämiseksi. On kuitenkin erittäin todennäköistä, että Kansainvälinen amatööriurheiluliitto pitää kiinni viime vuoden marraskuussa voimaan astuneesta kilpailukiellosta, joka sulkee Ganefo-kisoihin osallistuneet urheilijat vuodeksi pois liiton alaisista urheilukilpailuista.

Asiasta päätetään lopullisesti IAAF:n yleiskokouksessa, joka pidetään Tokiossa lokakuun alkupäivinä.

—•—

Ruotsi odotettua kesympi voimistelussa

Hamina. — Suomi—Ruotsi voimistelumaaottelu jatkui Haminassa viime sunnuntaina omavalintaisilla liikkeillä. Otto Kestola löi yllättäen kuulut ruotsalaiset permantomiehet ja sai pisteitä eniten, eli 9,6. William Thoresson oli edellisen päivän voittonsa mukainen myös omavalintaisissa liikkeissä ja jäi Kestolasta vain viisi sadasosapistettä. Yleensä odotettiin ruotsalaisten selvää voittoa tällä telineellä, mutta se rajoittui tällä kertaa vain yhteen kymmenesosapisteeseen. Joukkuetulokset olivat: Ruotsi 46.85 ja Suomi 46.75.

—•—

USAn uimarit ihmeaikoihin

New York. — Gary Ilman selvisi ensimmäisenä amerikkalaisena uimarina USA:n olympiajoukkueeseen voitettuaan viime lauantaina maansa olympiakarsinnoissa 100 m vapaauinnin erinomaisella ajalla 53,8, Don Schollander hävisi 1/10 sekuntia voittaen puolestaan 2/10 sekunnilla kolmanneksi selvinneen Michael Austinin.

Austin, joka aamupäivän karsintaerissä teki uuden maailmanennätyksen 53,7 johti 50 metrin kohdalla, mutta joutui viimeisellä suoralla päästämään sekä Ilmanin että Schollanderin ohitseen.

—•—

SE-lukuja korjattiin uinneissa jälleen

Helsinki. — Suomi johti sunnuntaina Uimastadionilla aloitettua Tshekkoslovakian ja Suomen ensimmäistä uintimaaottelua ensimmäisen kilpailupäivän jälkeen luvuin 57—45. Sää oli kolea ja tuulinen, joka kuitenkin haittasi vain ponnahduslautahyppääjiä, mutta ei lainkaan uimareita, jotka tekivät melko kovia tuloksia. Suomen ennätyksistä vastasivat Ulla Patrikka 100 metrin selkäuinnissa ajalla 1.14,1 ja Heimo Toivonen 200 metrin rintauinnissa tuloksellaan 2.40,3. Ulla Patrikka ei kuitenkaan selviytynyt SE-tuloksellaan ensimmäiseksi, sillä matkavoiton vei Tshekkoslovakian Yvonna Tobisova ajalla 1.13,9. Ponnahduslautahypyissä sekä naisten että miesten sarjoissa tuli voitto Suomelle. Marjukka Vasunta ja Pentti Koskinen esittivät siinä todella taidokkaita suorituksia.

NEUVOSTOLIITON ÖLJYVARAT OVAT VALTAVAT

Neuvostoliiton öljyvarat ovat viime vuosina huomattavasti lisääntyneet. Sen alueella tunnetaan nykyisin 774 öljyesiintymää ja sen öljy- ja kaasualue on 2,5 kertaa niin suuri kuin USAn.

Neuvostoliiton geologisen komitean jäsen Aleksandr Dubinin kertoi APNn kirjeenvaihtajalle, että vuonna 1963 löydettiin 59 uutta öljyesiintymää, joista merkittävimmät ovat Teterevskin, Lokosovskin ja Medvedevskin alueet Länsi-Siperiassa, Ribalskin Ukrainassa, Dzherskin ja Pashniskin alueet Komin autonomisessa tasavallassa ja kaksi Uzbekistanissa olevaa öljyaluetta.

Viime vuosien tärkein saavutus on kahden öljyalueen — Länsi-Siperian ja Mangyshlakin niemimaan Kazakstanissa — osoittautuminen kansantaloudelle erittäin suuriarvoisiksi.

Siperian öljystä on kirjoitettu paljon. Tämän vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana on yksistään Tjumenin alueelta tavattu neljä esiintymää. Heti ensimmäisen perusaukon purkautuma antoi 400 tonnia naftaa vuorokaudessa. Pian valmistuu Shaimin ja Tjumenin välinen öljyjohto, jota pitkin kulkee miljoonia tonneja naftaa.

Mangyshlakin niemimaa ei ole vielä teollisessa käytössä. Äskettäin tavattiin Kazakstanissa uusia rikkaita öljyesiintymiä. Niinpä Mangyshlakissa Zhetybain ja Uzenin välittömästä läheisyydestä on löydetty kaksi monikerroksista esiintymää, Karmandybas ja Tenginskoje. Jo nyt on selvää, että Kasakstan on taloudelliselta merkitykseltään täysin verrattavissa Volgan-Uralin alueeseen, joka nykyään antaa valtaosan Neuvostoliiton öljystä 150 milj. tonnia vuodessa, siis enemmän kuin Kuwait.

Tämän vuoden tammi—kesäkuun aikana Neuvostoliitossa on löydetty vielä 28 öljyesiintymää. Länsi-Siperiassa on tutkittu monia uusia esiintymiä. Irkutskissa Markovskin alueella on tehty uusi Parfenovskin löytö, ja on myös selvitetty uusien alueiden öljymäärät, mikä antaa uusia laajoja näkymiä koko Ust-Kutskin alueen merkityksestä.

Löytöjä on tehty myös Tomskin ja Kuibyshekin alueilla, Tshetshemo-Ingushetiassa, Bashkiriassa, Krasnodarskin aluepiirissä ym. seuduilla. Kaikkiaan on puolessatoista vuodessa löydetty NLn alueelta 87 uutta esiintymää.

Ukraina antaa jatkuvasti miellyttäviä yllätyksiä. Siellä tehdään vuodesta toiseen uusia teollisten öljy- ja kaasuesiintymien löytöjä. Dnepr-in-Donetskin syvännettä pidetään suuria näköaloja antavana ja sen käyttöönottoa pidetään erityisen tärkeänä.

Kaikkein suurin teho porausmetriä kohden on saatu Zhetybain ja Uzenin esiintymissä Kazakstanissa ja myös Länsi-Siperiassa.

Uralin-Volgan alue tulee vielä toistaiseksi lähivuosina säilyttämään johtoasemansa naftan tuotannossa. Koeporausten keskus siirtyy kuitenkin vähin erin uusille, teollisesti vielä käyttämättömille alueille, joiden ansiosta lasketaan viisivuotiskaudella saatavan ainakin 50% lisäkasvu öljyvaroihin.

Siten on suoritettujen etsintätöiden tuloksena luotu edellytykset öljyteollisuuden entistä nopeammalle kehitysvauhdille kymmenen lähivuoden aikana.

Neuvostoliiton maaperässä on valtavat öljyvarat. Näköpiirissä ei ole minkäänlaista pelkoa niiden ehtymisestä, vaikka niiden käyttöä voimistettaisiinkin, lausui Dubinin lopuksi. — APN.

Unitauti vaatinut 207 uhria

Söul. — Etelä-Koreassa kuukauden päivät raivonnut unitautiepidemia on vaatinut 207 kuolonuhria, ilmoitti maan terveysministeriö keskiviikkona. Epidemia on levinnyt kahdeksaan tai yhdeksään maakuntaan ja sairastuneiden luku on 1,021.

NL avustaa Tanganjikaa

Dar es Salaam. — Neuvostoliitto ja kaksi muuta itäblokin maata ovat luvanneet Tanganjikan-Sansibaarin viisivuotissuunnitelmaa avustaa 15 miljoonalla punnalla, kertoi maan toinen varapresidentti Rishidi Kawawa.

Kawawa puhui lehtimiehille palattuaan Dar es Salaamiin talous- ja hyvän tahdon valtuuskunnan johtajana tekemältään matkalta Neuvostoliittoon, Tshekkoslovakiaan ja Puolaan.

Maailman turuilta

HUKKUNUT LÖYTYI UISTINSIIMAAN TAKERTUNEENA

Helsinki. — Kaamean löydön teki eräs Saimalla liikkunut kalastaja viime viikolla Joutsenossa. Hän tapasi tuulaisolla olleen veneen Mietinsaaren pohjoispuolisilta vesiltä. Veneessä oli uistimen kela ja siima koukkuineen oli vedessä. Vetäessään siimaa veneeseen tuli sen mukana miehen ruumis. Kalastaja ilmoitti asiasta Jotsenon poliisille, jonka toimesta ruumis vietiin yöllä Joutsenoon. Hukkunut tunnistettiin Imatralla olevaksi kirvesmies Kalle Olavi Talikaksi. Hän oli syntynyt 16. 1. 1923 ja perheellinen. Suoritettavat tutkimukset tuonevat valaistusta tapahtuman yksityiskohtiin.

★

KULUUKO SUU SUUDELTAESSA

Los Angelesin ylioikeus kokoontui viime viikolla ratkomaan sukuopulten välistä taistelua jutussa, jossa näyttelee keskeistä osaa "vastustamaton hajuvesi" sekä 35,000 dollaria ja suudelma.

33-vuotias leskirouva Catherine Looney syyttää entistä työtoveriaan 45-vuotiasta Gaylor Richardsia siitä että tämä suuteli häntä vastoin hänen tahtoaan työpaikalla, ja vaati edellä mainitun suuruista korvausta tapahtuneesta.

Syytetty sanoo saaneensa vastustamattoman halun suudella rouva Looney'a mikä johtui tämän käyttämästä hajuvedestä. Hän väitti, että rouva Looney oli nimenomaan ilmaissut halunsa tulla suudelluksi käyttämällä tällaista hajuvettä.

Don haalin kalenteri

Pohjalaisten kokous pidetään tiistaina, syyskuun 8 päivänä kello 8 illalla.

Toimen Naisten kokous on keskiviikkona, syysk. 9 päivänä kello 7.30 illalla.

CSJ:n Toronton osaston kokous pidetään maanantaina, syyskuun 14 päivänä kello 8 illalla.

Finlandia-kuoron harjoitukset alkavat syyskuun 15 päivänä kello 8 illalla. Mennään joukolla heti ensimmäisiin harjoituksiin. Kaikkia entisiä ja uusia laulajia toivotaan mukaan.

Koleraa Intiassa

Jalagaon, Intia. — Kuusikymmentä ihmistä on menehtynyt koleraan ja kymmenen isoonrokkoon, Jalagaon piirikunnassa Intiassa viimeksi kuluneen viikon aikana, ilmoitettiin Jalagaonin saapuneissa virallisissa tiedoissa.

Parhaillaan raivoavan kulkutautiepidemian aikana on todettu 508 kolera- ja 86 isorokkotapausta, ja lääkintäviranomaiset ovat aloittaneet rokotuskampanjan.

— Itä-Siperiassa sijaitsevan Magadanin huuhtomon työntekijä Emilia Maljak on löytänyt kultakimpaleen, joka painoi 2,777 grammaa. Siinä näkyy selvästi raivaustraktorin telaketjun jälki, joten sen oletetaan olleen lähellä maan pintaa. — TASS.

"Mustat muslinit" rotukiihkoa oikealle

USA:n rotukiistoissa on pulpahtanut esille omalaatuinen ilmiö — The Black Muslims — "Mustat muhamettilaiset" — jotka tukevat kuvernööri Geogre Wallacea ja tämän kannattajia neekerien tasa-arvoisuutta vastaan. Tämä neekerijärjestö, johon mm. nyrkkeilyn maailmanmestari Cassius Clay äskettäin liitty, vastustaa rotujen tasa-arvoa edustaen neekerien puolella äärimmäistä rotukantaa.

Lahkon henkinen johtaja on Elijah Muhammed, joka väittää vuonna 1931 läpikäyneensä uskonnollisen kriisin, jonka aikana hänet "kutsuttiin" kokoamaan rotuveljensä ja johtamaan heidän maanpäälliseen paratiisiin. "Mustien muhamettilaisten" poliittinen johtaja on kolmekymmentäkuusivuotias Malcolm Little, joka tavallisesti kutsutaan lahkon tapojen mukaan vain Malcolm X:ksi.

Johtajaa kutsutaan aina "korkeasti kunnioitetuksi" tai "rakastetuksi" tai Malcolm X:n mukaan "tahrattoman puhtaaksi sieluksi". Malcolm X itse on tai on ollut koko lailla "tahrallinen" kuten hän lapsellisesti kerskuu. Ennen kääntymistään Malcolm X oli sutenööri ja huumausaineiden kauppias ja vietti kaikkiaan 77 kuukautta kolmessa eri vankilassa. Kuultuaan ensi kerran "Kunnioitetun" Elijah Muhammedin sanovan, että "valkoinen mies on saatana, hän sanoo, "jokin minussa aukeni".

Tämä voi tuntua johdonmukaiselta, kun otetaan huomioon, että Kristuksen on täytynyt olla musta. Tässä Malcolm X saa tukea "Kristuksen konekivääreiltä", Billy Grahamilta, joka jokin aika sitten antoi Lifen julkaista itsestään kuvan, missä hän on työhuoneessaan rukoukseen vaipuneena — mustaa Kristusta esittävän kuvan edessä.

Lahkon tai puolueen ohjelma on helposti käsitettävä. Malcolm X esittää sitä mm. näin: Vapaus ja tasa-arvoisuus lain edessä ovat meidän periaatteellisia vaatimuksiamme. Kun nioitettavan Elijah Muhammedin palveleminen ja seuraaminen on kaikkien muhamettilaisten toive. Muhammed antaa meille tiedon omasta itsestämme ja kansastamme. Hän puhdistaa meidät moraalisesti ja uudistaa meidät siitä epämoraalisuudesta, joka on sokaissut meidät länsimaissa. Hän estää mustan miehen [illegible] juoppouteen, tekee hänet riippumattomaksi huumausaineista, suojelee häntä nikotiinia, uhkapeliä, varkautta, valhetta, epärehellisyyttä, huorintehoa, ja nuorisorikollisuutta vastaan.

Joka kerta kun joku puhuu siitä, että meidän toimintaamme olisi tutkittava, Malcolm jatkaa — ajattelen aina näin: Miksi tehdä mitään tällaista korkeasti kunnioitettua Elijah Muhammedia vastaan? Hänhän taistelee niitä saastaisia olosuhteita vastaan, jotka valkoinen mies on luonut. Hän säästää hallitukselta miljoonia dollareita hyväntekeväisyystyöllään opettamalla mustan miehen olemaan riippumaton. Muhammed opettaa meidät tuntemaan rakkautta meidän kanssamme samanmielisiin niin että voimme tehdä työtä yhdessä rauhassa ja sopusoinnussa. Hän osoittaa meille, miten voimme yhdessä tehdä työtä paremman tulevaisuuden puolestsa. Nykyisin meillä on useita liikeyrityksiä kaikissa suuremmissa kaupungeissamme ja toivomme, että niitä plan on yhä useampia. Muhammed opettaa meille, miten tärkeätä on osoittaa, että musta mies on taloudellisesti vakaa. Mutta siihen pystyäksemme meillä täytyy olla oma maamme.

Mustat muhamettilaiset ovat sitä mieltä, että USAn neekerikysymys on ratkaistava siten, että Amerikan 20 miljoonaa mustaihoista kansalaista saa oman alueensa, jossa he itse päättävät ja määräävät. Tässä heitä tukevat ne, jotka ovat valkoisen rotukantaisen natsiliikkeen ja sen fanaattisen "uuden Hitlerin" Lincoln Rockwellin lämpimiä kannattajia. Myös Rockwell kannattaa välitöntä "apartheidia" väittäen, ettei musta mies opi koskaan seisomaan omilla jaloillaan ennen kuin hän saa maan, jota voi sanoa omakseen.

Meidän on tultava omiksi tuottajiksemme tehtailijoiksemme ja myyjiksemme mustat muhamettilaiset sanovat. Meillä täytyy olla käytössämme oma teollisuutemme. Valkoinen mies vastustaa tätä siksi, että hän haluaa pitää mustan miehen oikeudettomana valkoisessa yhteiskunnassa. Hän vaatii, että musta mies olisi ikuisesti riippuvainen, kerjäisi työtä, vaatteita, ruokaa, suojaa ja koulutusta. Valkoinen mies ei halua menettää sitä, minkä haltijaksi hän pitää itseään asetettuna. Hän haluaa säilyttää mustan miehen valvonnan käsissään. Muhammed opettaa meille, että heti kun eroamme valkoisesta miehestä me selviydymme ilman häntä samalla tavalla kuin valkoinen mies on selviytynyt ilman meitä.

Malcolm X vihaa valkoista miestä, vaikka kieltääkin sen — myöntääkseen vihansa seuraavassa silmänräpäyksessä.

— Kohta kun valkoinen mies kuulee mustan miehen sanovan, että tämä on lakannut rakastamasta valkoisia ihmisiä, syyttää valkoinen mustaa siitä, että tämä vihaa häntä. Mutta valkoinen mies ei ole lainkaan niin tärkeä, että korkeasti kunnioitettu Elijah Muhammed ja hänen kannattajansa haaskaisivat aikaansa häneen. Siihen tarvitaan hyviä hermoja. Minun oma vaalea värini johtuu siitä, että valkoinen mies raiskasi äitini. Vihaan jokaista itsessäni olevaa valkoisen veren pisaraa.

— Pelle Hagman.

NLn ATOMILAITOSTEN TEHO 900,000 KW

Moskova. — Kymmenen vuotta sitten Neuvostoliitossa rakennettiin ensimmäinen 5,000 kilowatin atomivoimalaitos. Tämän vuoden lopussa Neuvostoliiton atomivoimalaitosten teho on lähes 900,000 kilowattia. Lähimpien viiden—kuuden vuoden aikana Neuvostoliitossa rakennetaan suuria atomivoimalaitoksia, joiden yhteinen teho on useita miljoonia kilowatteja. 1980 loppuun mennessä Neuvostoliiton atomivoimalaitosten teho tulee olemaan useita kymmeniä miljoonia kilowatteja.

Näitä tietoja esittelee lausunnossaan Neuvostoliiton atomienergiakomitean puheenjohtaja A. Petrosjan, joka matkusti Geneveen kansainväliseen atomivoiman rauhanomaista käyttöä käsittelevään konferenssiin Neuvostoliiton valtuuskunnan johtajana.

Lausunnon mukaan erityisesti Siperiassa atomivoimalaitoksilla on suuri merkitys. Siellä sijaitsevien atomivoimalaitosten yhteinen teho on 600,000 kilowattia. Tuhannella uraanitonnilla voidaan käyttää 100 miljoonan kilowatin atomivoimalaitoksia vuoden ajan. Koko maailman uraanituotanto on nykyisin yli 30,000 tonnia vuodessa.

Neuvostoliitossa tehdään suurta työtä nopeilla neutroneilla toimivien reaktorien rakentamisessa. Pitkäaikaisten ja vaikeiden tutkimusten jälkeen on nyt hyväksytty päätös nopeilla neutroneilla toimivan maailman ensimmäisen suurreaktorin rakentamisesta. Sen teho tulee olemaan 350,000 kilowattia.

Suurten atomivoimalaitosten ohella rakennetaan pieniä ja keskisuuria laitoksia Siperiaan, Kaukoidän ja kaukaisimman Pohjolan alueita varten. Niiden tarpeisiin rakennettavat voimalaitokset on helppo siirtää lentokoneilla ja asentaa maan etäisimmissäkin osissa. Nämä laitokset myötävaikuttavat pohjoisten alueiden talouden kohoamiseen, vaikka niiden tuottaman sähköenergian hinta onkin korkea.

TILATKAA VAPAUS!

KIDUTUSTA ETELÄ-AFRIKASSA

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

he käskivät minun olla hiljaa.

Sitten pussi sidottiin kaulan ympärille päähäni, jotakin kiinnitettiin sormiini ja aloin tuntea sähköiskuja. Aloin jälleen huutaa ja he käskivät minun puhua. Jonkin ajan kuluttua sanoin puhuvani."

Tällaisia tapauksia on runsaasti, mutta toistaiseksi kidutus on kohdistunut vain värillisiin. Tämä ehkä johtuu otaksumasta, että mikäli tiedot pääsevät vuotamaan julkisuuteen niin värillisten kiduttaminen herättää vähemmän suuttumusta kuin valkoisten.

HENKINEN LUHISTUMINEN

90 päivän pidätyksen aikana sovellettu henkinen ja fyysinen kidutus on ilmeisesti vienyt useita pidätettyjä mielipuolisuuden partaalle. Kaksi pidätettyä oli Kapkaupungissa niin huonossa kunnossa, että heidät vapautettiin vankilasta ja lähetettiin mielisairaalaan "tarkkailtaviksi". "The Cape Times"-lehti kertoi viime marraskuun 18 pnä, että nämä kaksi "saattoivat kärsiä katatonisesta stuporista, jonka viranomaiset kuvaavat negatiiviseksi asennoitumiseksi, johon potilaat pakenevat menetettyään kaiken tahtonsa. Esimerkiksi he syövät, jos heidän käsketään syödä ja heille annetaan ruokaa ja äärimmäisessä tapauksessa he käskettäessä nostavat kätensä eivätkä laske sitä alas ennen kuin heidät käsketään taas tehdä näin. He menettävät kaiken mielenkiinnon ympäristöönsä ja kärsivät syvimmän asteisesta henkisestä masennuksesta."

KIDUTUKSET JATKUU

Etelä-Afrikan vankiloissa esiintyvä kidutus on vain hitaasti tulossa maan julkisuuden tietoon. Hallitusta tukevat piirit ovat suhtautuneet asiaan välinpitämättömyydellä, mutta laajoissa väestönkerroksissa ne ovat aiheuttaneet tyrmistymistä ja inhoa. Viime marraskuussa pidetyssä edistyksellisen puolueen kongressissa entinen kansanedustaja Hamilton Russell esitti monia yksityiskohtaisia tietoja kidutuksista. Hän kehotti kaikkia Etelä-Afrikan demokraattisia kansalaisia esittämään vastalauseensa hallitukselle.

Oikeammalla oleva unionipuolue, joka myös piti marraskuussa kongressinsa, hyväksyi julkilausuman, jossa vaadittiin oikeusministeriötä suorittamaan "viipymättömän tutkimuksen" 90 päivän pidätysten yhteydessä liikkuneiden tietojen johdosta. Oikeusministeriö on toistaiseksi torjunut kaikki vaatimukset ja väittänyt syytteitä perusteettomiksi.

Mutta kuitenkin kidutus jatkuu. Miehiä, naisia, jopa teini-ikäisiä lapsiakin on pidätetty ilman oikeudenkäyntiä ja pahoinpidelty raa'asti poliisin selleissä. Lisäksi kohteeksi eivät ole joutuneet vain 90 päivän pidätyksen uhrit. Kesäkuun 13 päivänä 1963 oikeusministeriö ilmoitti että 5,000 ihmistä oli pidätetty ns. "turvallisuusrikosten" vuoksi, ja vankilahallinto kerskui, että tuolloin 67,636 ihmistä oli telkien takana, jota luonnehdittiin jonkinlaiseksi "ennätykseksi". Monia näistä vangeista on kidutettu, ja yhä uudelleen vangit ovat syyttäneet poliisia oikeudenkäyntinsä yhteydessä. Viime marraskuussa "Forward"-lehti kertoi, että 1963 Etelä-Afrikassa oli po. vuonna ollut jo 78 poliittista oikeudenkäyntiä, joissa oli syytettynä 997 ihmistä. 40 syytetyistä oli tuomittu kuolemaan, kuusi elinikäiseen vankeuteen, 650 eri pituisiin vankeusrangaistuksiin — yhteensä 4,020 vuodeksi. Vain 331 kohdalla syytetty oli vapautettu tai syytteestä oli luovuttu. Tähän mennessä neljä langetetuista kuolemantuomioista on pantu täytäntöön.

SWEDISH AMERICAN LINJAA
edustaa
Ritari Agencies
7 Cedar St.
SUDBURY
Puhelin
675-5683
HUOLETONTA LOMAILUA

Jouluksi Suomeen
OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEEN JOULUHUVIMATKAAN!
ML. KUNGSHOLM...JOULUKUUN 2 p:nä, 1964
New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.
Matkan johtajana Mr. George Helander, SAL:n New Yorkista toimiva [illegible].
Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin, Turkuun tai Maarianhaminaan.
JOULUKSI SUOMEEN 25 PROS. ALENNUKSELLA
Jos matkustaja lähtee New Yorkista GRIPSHOLMILLA lokakuun 13, tai Joulumatkalle KUNGSHOLMILLA joulukuun 2 p:nä, hän ostaessaan meno-paluulipun samanaikaisesti, saa 25% :n alennuksen säästökauden one-way-hinnasta. Europpassa olo saa kestää 30 päivää. Säästö turistiluokassa on U.S. $117.50 — ja I luokassa U.S. $180.
Lisäksi muut säännölliset laivavuorot New Yorkista:
ML. GRIPSHOLM Syysk. 19, Lokak. 13
Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai suoraan
Swedish American
325 Logan Ave., Winnipeg 2, Man.
1255 Phillips Square, Montreal 2, Que.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

LIIKEHUONEISTO VUOKRATTAVANA hyvältä liikepaikalta, 98 Elm St. W., sopiva kaikenlaisille liikkeille, kaksi sisäänkäytävää edessä. Kohtuullinen vuokra. Lähemmin: 675-7445. (5-8-10)

VUOKRATTAVANA

NYKYAIKAINEN, HYVÄSSÄ KUNNOSSA oleva kolmen huoneen apartmentti kylpyhuoneineen vuokrattavana Vapauden talossa. Kuuma- ja kylmävesi talon puolesta. Kohtuullinen vuokra. Kysykää: Vapauden konttori, 100 Elm St. W., puhelin 674-4264.

WALLI & LAND
Laillistetut tilintarkastajat

SUDBURY
Donald A. Land, C.A.
1373 Gemmell St.
Puh. 674-9238

CHELMSFORD
Selmi Walli, C.A.
42 Main St. E.
Puh. 855-2300

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
85 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Wanupin urheilukentällä pidetään radan kunnostamistalkoot lauantaina, syyskuun 5 päivänä.

TUL:n naisvoimistelijain vierailua järjestävän komitean kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina, syyskuun 8 päivänä kello 8 illalla.

"Unkarin mustalaiset"-näytelmän harjoitukset alkavat Finnish-haalilla tiistaina, syyskuun 8 päivänä kello 7 illalla. Kaikki näyttelijät mukaan, please.

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokous pidetään Finnish-haalilla keskiviikkona, syyskuun 9 päivänä kello 7.30 illalla.

Alerts-Visan kokous on Finnish haalilla torstaina, syysk. 10 pnä, alkaen kello 8 illalla.

Wanupin haalilla on railakkaat tanssit lauantaina, syyskuun 12 päivänä, alkaen kello 9 illalla. Soitosta huolehtii Hako-Ojan yhtye.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunta järjestää seurapeli-illan Työn Puiston ravintolahuoneessa keskiviikkona, syyskuun 16 pnä, alkaen kello 7.30 ill.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Universal Electric Co.
KYÖSTI JOKINEN, omistaja
Kaikkea alaan kuuluvaa työtä
SÄHKÖSAUNANKIUKAITA
Puh. 675-2724 Sudbury

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
Kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Wanupissa tanssit syysk. 12 päivänä

Lauantaina, syyskuun 12 päivänä pidetään Wanupin haalilla jälleen railakkaat tanssit. Tilaisuus alkaa kello 9 illalla.

Musiikista huolehtii Hako-ojan poikien paljon pidetty soittoyhtye. Ravintolassa tarjoillaan kahvia ja kuumia koiria "Hot dogs", sekä kaikenlaisia virvokejuomia.

Tilaisuuden järjestämisestä huolehtii CSJ:n Wanupin osasto ja v- ja u- seura Visa. Wanupin tansseissa on ollut aina kaikilla hauskaa sanovat järjestäjät ja toivovat runsasta osanottoa.

Tervetuloa.

Satunnaisbingoihin ei kajota sanoo viranomainen

Kaupungin poliiseja ei saisi moittia siitä kun he tekevät työtään lain täytäntöönpanemiseksi, sanoi kruununsyyttäjä A. G. Burbidge puhuessaan uhkapeleistä Sudburyn Rotary Clubilla viime maanantaina.

Sudburyn alueen yleinen syyttäjä oli sitä mieltä, että muutamat uhkapelejä koskevat lait, erikoisesti bingoja koskevat, saattavat olla vanhanaikaisia. Mutta hän sanoi, että parannus tilanteeseen saadaan muuttamalla lakia eikä moittimalla poliisia, joka toimii lain määräysten mukaisesti.

Lyhyessä puheessaan klubilla Burbudge selitti uhkapelejä koskevien lakien pääkohtia sellaisien klubien näkökannalta, jotka toivovat voivansa järjestää bingoja varojen hankkimiseksi.

Yleinen syyttäjä sanoi, että klubit ja muut hyväntekeväisyysjärjestöt voivat helposti toimia omina "lakimiehinään" bingoa koskevissa kysymyksissä. Avainsana tähän kysymykseen on "satunnainen", selitti hän.

Jos järjestö on tyytyväinen siitä, että pidettävä bingo tulee sanan "satunnainen" määritelmän puitteissa pidetyksi, niin silloin on hyvin vähän mahdollista, että poliisi puuttuu asiaan.

Auton arvonta peruutettiin, bingo pidettiin

Sudburyn Knights of Columbus klubin johtokunta peruutti eilen (torstaina $4,000 arvoisen uuden auton arvonnan muutamia tunteja ennen kuin se olisi pitänyt suorittaa. Näihin toimenpiteisiin ryhdyttiin sen jälkeen kun Sudburyn poliisipäällikkö Joseph Shilliday sanoi, että sen arpomisesta nostetaan syyte sillä perusteella, että yli $50 hintaisten vekottimien arpominen on rikoslain vastaista. Samalla tiedoitettiin, että klubi voi palauttaa rahat takaisin tikettien ostajille, jotka menevät rahojaan takaisin pyytämään myöhemmin ilmoitettavista paikoista.

Auton arvonnan olisi pitänyt olla kohokohtana bingo-illassa, joka pidettiin Sudburyn areenalla. Bingotilaisuus sai poliisien sekaantumisen vuoksi poikkeuksellisen suuren yleisökannatuksen.

Kaupungin lakimies James Lunney sanoi eilen, että pormestari Joe Fabbro pyysi häntä tekemään säännöt, joita bingoja järjestävien klubien ja seurojen tulisi noudattaa. Nämä säännöt antavat poliisille täyden oikeuden päättää siitä, että kuka saa pitää bingoja ja tarkoituksena on yleisön suojeleminen epärehellisten pelejen kohdalta, sanoi Lunney.

Alerts-Visan kokous torstaina

Kuten edellisessä kokouksessa päätettiin on Alerts-Visan yhteinen kokous torstaina, syyskuun 10 päivänä, kello 8 illalla.

Tässä kokousessa saamme kuulla raportit niistä tehtävistä, joita suoritettiin kentällä pidetyssä kunnostamistalkoissa. Alkamassa on myöskin uusi toimintakausi, jonka johdosta on tehtävä suunnitelmia ja sen vuoksi olisi hyvin suotavaa, että kaikki seurojen jäsenet saapuisivat tähän hyvin tärkeään kokoukseen. — U.K.

— Nikotukselle on yhtä monta parannustapaa kuin yskällekin, mutta harvat auttavat.

Taito Swan kuoli tiistaina

Sudburyn seudulla 41 vuotta asunut beaverlakelainen Taito Swan kuoli viime tiistaina Sudbury General sairaalassa pitkän sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 49 vuoden ikäinen.

Taito Swan oli syntynyt Suomessa, josta hän muutti vanhempiensa mukana Canadaan ollessaan 8-vuotias. Ensiksi perhe asettui asumaan Nairn Centreen, josta se muutti Beaver Lakelle ja missä Taito kävi myöskin koulunsa. Hän työskenteli pohjois-Ontarion metsäkämpillä ja toimi myöskin maanviljelijänä Beaver Lakella.

Lähinnä jäi suremaan isä ja äiti sekä yksi veli Toivo Beaver Lakella ja 1 sisko mrs Walter Walli, Willowdale, Ont., sekä kolme sisarustenlasta.

Mr. Swan haudattiin tänä (perjantai) aamuna kello 11 Jackson & Barnard hautaustoimistosta Beaver Laken hautausmaahan.

Borgia-katu julistettiin uudistettavaksi alueeksi

Ensimmäinen askel kaupungin uudistamisohjelmassa otettiin viime tiistaina kun valtuusto hyväksyi sivulain, joka julistaa Borgia kadun alueen kaupungin uudistettavaksi osaksi.

Borgia-kadun kaupunginosan uudistettavan alueen rajoittaa lännessä Lisgar ja Ignatius kadut, idässä Junction Creek, etelässä Elm-katu ja pohjoisessa kalliot, jotka estävät rakentamisen tähän suuntaan.

Noin yksi kolmasosa tästä alueesta käsittää asuntorakennuksia ja noin yksi neljäsosa on luokiteltu teollisuusalueeksi. Suurin osa teollisuusalueesta on rautatien ratapihana.

Kaupungin suunnittelulautakunnan antaman tiedon mukaan uudistettavan alueen nykyisistä rakennuksista on ainoastaan 8.8 prosenttia hyvässä kunnossa. Suunnilleen 43.2 prosentti rakennuksista on luokiteltu huonokuntoisiksi ja 38.8 prosenttia erittäin huonokuntoisiksi ja 9.2 prosenttia 260 rakennuksesta sanotaan olevan kohtalaisessa kunnossa.

Jos valtuuston tiistai-iltana hyväksymä sivulaki saa kunnallisasiain ministerin hyväksymisen, niin seuraava askel on täydellisen tutkimuksen suorittaminen ja suunnitelman valmistaminen alueen uudelleenrakentamiseksi. Sen rahoittamiseksi voidaan saada 50 prosentin määräraha liittohallituksen yleisten töiden ministeriöltä.

Liitto- ja maakuntahallituksen apua saadaan suunnitelman varsinaista toteuttamista varten. Maan haltuunottamisen ja puhdistamisen hinnaksi on arvioitu $6,000,000. Sudburyn kaupungin osalle lankeaisi maksettavaksi 25 prosenttia eli $1,500,000, loppusumman jäädessä maksettavaksi tasan liitto- ja maakuntahallituksen kesken.

Tästä $1,500,000 summasta, jonka kaupungin olisi hankittava tässä vaiheessa, saataisiin lainatuksi noin $1,000,000 huomattavasti alhaisemmilla korkomenoilla, mitä jouduttaisiin tavallisista lainoista maksamaan. Tämä jättäisi $500,000 menoerän, jonka kaupungin olisi hankittava joko tavallisina tuloina (verotuloina) tai lainan hankkimisen avulla.

On uskottavaa, että alkusuunnitelmien valmistaminen kestää ainakin vuoden 1965 alkuun jos toimintaan ryhdytään heti. Uudistustöiden Borgia-kadulla sanotaan voivan alkaa aikaisintaan vuonna 1966.

— Yksi syrjintää todistava toimenpide on se kun naisen ei sallita pitää yläosatonta uimapukua vaikka miehellä on siihen täysi oikeus.

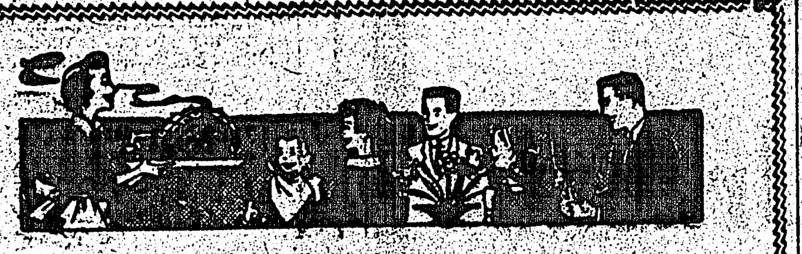

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Maito ja ravinto

Maito on hyvin tärkeä ravintoaine suurimmassa osassa Eurooppaa, Pohjois-Amerikkaa ja Australian saaristoa. Eurooppalaiset ja pohjoisamerikkalaiset saavat maidosta nykyisin keskim. 15,5% ravintonsa kokalorimäärästä ja australialaiset sekä uusseelantilaiset keskim. n. 25%.

Suomalaiset saavat maidosta ja maitotuotteista enemmän kalorioita kuin mikään muu kansa, keskim. 30,8% ravintonsa koko kalorimäärästä; toisella sijalla ovat uusseelantilaiset (27%) kolmannella sijalla irlantilaiset ja neljännellä sijalla ruotsalaiset. K.o. suhteessa kahdeksan parhaimman maan joukkoon kuuluvat pohjoismaat ja lisäksi Sveitsi ja Canada.

Yli puolet maidosta peräisin olevista kaloreista saadaan Suomessa ja Uudessa Seelannissa maidosta sellaisenaan ja lähes puolet voista. Molemmissa maissa saadaan maidosta yli 500 kaloria päivässä henkeä kohden. Suomalaiset voittavat Uuden Seelannin maidon juomisessa, mutta häviävät sille hieman voin syömisessä. Kolmannella sijalla maidon ja voin kulutuksessa on Irlanti. Näiden kolmen maan voissa kulutettujen kaloreiden määrä on yli 300 henkeä kohden päivässä. Tanskan voikaloreiden määrä on vähän yli 200 ja kaikkien muiden maiden alle 200 kaloria päivässä henkeä kohden.

Suomelle, Uudelle Seelannille ja Irlannille on tunnusomaista vähäinen juuston kulutus. Suomessa juustosta saatujen kaloreiden määrä on henkeä kohden päivässä vain 26, Uudessa Seelannissa 18 ja Irlannissa vain 12 kaloria. Kreikan juuston kulutus on kolme kertaa suurempi kaloreissa mitattuna kuin voin kulutus ja samalla maailman suurin, 94 kaloria päivässä henkeä kohden. Silti Kreikassa, kuten muissakin Välimeren maissa, maitoperäisten kaloreiden kokonaiskulutusmäärä on Euroopan pienimpiä johtuen vähäisestä maidon ja voin kulutuksesta.

Pelargoneja ensi vuodeksi

Näihin aikoihin meidän on muistettava ottaa pistokkaita suosituista pelargoneista, jotka koko kesän ajan koristavat parvekkeemme kukkalaatikoita, aurinkoisia ikkunalautojamme ja kukkapenkkejämme.

Pelargonien lisääminen on peräti yksinkertainen juttu. Ainoana pulmana on valoisa ja viileä paikka, jossa pistokkaat voivat talvehtia, muuten siitä ei ole mitään hyötyä.

Kasvista valitaan vahvin verso — latvus on varmin — ja varsi leikataan vinolla viillolla 4—5 lehden päästä latvasta. Kaksi alinta lehteä poistetaan, niin että tyvestä jää vähän jäljelle. Versot istutetaan pieniin kukkaruukkuihin, joissa on kevyttä multaa ja päällä kerros hiekkaa. Liian haihtumisen ehkäisemiseksi voidaan pienen taimen päälle asettaa lasi, ja jotta kasvi saisi tarpeeksi ilmaa, pannaan lasin ja ruukun väliin tulitikku. Ruukut sijoitetaan ikkunalaudalle, jolle aurinko ei paista suoraan, ja samalla pidetään huolta siitä, että multa ei pääse kuivumaan. Kun ilmat tulevat niin kylmiksi, että huoneita aletaan lämmittää, siirretään pistokkaat valoisaan viileään paikkaan — kellariin, valoisaan käytävään tai ulkorakennukseen, jossa on ainakin sen verran lämpöä, että ne eivät palellu. Kastelkaa kohtuullisesti, kunnes pistokkaat helmi—maaliskuussa istutetaan uudelleen isompiin ruukkuihin vahvaan, ravintorikkaaseen multaan ja sijoitetaan aurinkoiselle puolella ovat kasvit kehittyneet niin ikkunalaudalle. Toukokuun loppupitkälle, että ne voidaan istuttaa ulos. Itse viljeltyinä . . .

* * *

Retkellä hyvä muistaa

— nauttia harvoista lämpimistä illoista.

— Leikkiä lasten kanssa.

— Syödä lasten paistamia räiskäleitä.

— Rantapyykkiä pestessä muistaa kaataa pesuvedet maahan eikä jokiin tai järviin. Vesiä ei saa liata.

— Vain aivan alkeelliset ihmiset jättävät jälkeensä maisemaa rumentamaan roskat, pullot ja purkit. Peittäkää roskat jätekuoppaan.

— Säätää oma ja lasten suu ja radiot ja koneet niin hiljaiselle käynnille, ettei toisia häiritä, heilläkin on oikeus luonnon rauhaan.

6 lasta veneen keulassa ajo kiellettiin vuodeksi

Sudburylainen kaivosmies Reginald Brisbois, jolla oli kuusi lasta 16-jalkaisen veneen keulassa, kun se törmäsi kanoottiin elokuun kuudentena päivänä, tuomittiin $50 sakkoon ja häneltä kiellettiin oikeus ohjata minkäänlaista venettä Canadasa yhden vuoden ajaksi.

Brisbois, joka sanoi, että hänellä on ollut kesähuvila Nelson Lakella 35 vuotta, tuomittiin viime maanantaina yleisölle vaarallisesta veneen ohjaamisesta.

Hän tunnusti myöskin, että hänellä oli kahdeksan aikuistakin matkustajaa veneessä, ja että hänen näkyväisyytensä oli tukittu silloin kun hän törmäsi kanoottiin, jossa olleet kaksi nuorukaista joutui veden varaan. Kukaan ei kuitenkaan loukkaantunut.

Maakuntapoliisi sanoi oikeudenkäynnin jälkeen, että veneessä oli ainoastaan kolme pelastusliiviä, mutta nekään eivät olleet käytössä.

— Yksi hyvä puoli lentokoneella kulkemisessa on ainakin se, että ajurin ei tarvitse lukea varoitustauluja.

Pyiden metsästys alkaa syysk. 26 p.

Vesilintujen metsästyskausi alkaa Pohjois-Ontarion no. 1 alueella syyskuun 15 päivänä jatkuen joulukuun 15 päivään. No. 1 alue käsittää no. 17 maantien pohjois puolta Ottawa-joesta Spraggeen asti, missä alue laajenee North Channellin yhtyen Cockburn-saaren kohdalla USA:n rajaan, jota myöhen se kulkee Lake Superioriin. Pyiden metsästyskausi aukeaa tällä alueella syyskuun 15 päivänä, jatkuen marraskuun 28 asti.

Vesilintujen ja pyiden metsästyskausi alkaa no. 2, 4, 5 ja 6 alueella syyskuun 26 päivänä. Alueet käsittävät no. 17 maantien eteläpuolen St. Lawrence-jokeen asti ja Peel countysta itään sijaitsevat alueet Peel County mukaanluettuna. Vesilintujen metsästyskausi loppuu näillä alueilla joulukuun 15 päivänä ja pyiden marraskuun 28 päivänä.

Metsästyskausi alkaa kello 12 päivällä valonsäästöaikaa tai kello 11 aamulla E-standard aikaa.

Hanhia saa ampua 5 päivässä ja kaikkiaan saa olla hallussa 10. "Wilson's Snipe" ja "Woodcock" lintuja saa ampua 8 päivässä ja kaikkiaan saa hallussa olla 16.

Pyitä saa ampua kaikilla alueilla 5 ja hallussa saa olla korkeintaan 15. Vesilintuja voi ampua haulikolla mutta ei suuremmalla kuin 10 kaliberisella tai jousella ja nuolella. Minkäänlaisia luotipyssyjä ei saa käyttää vesilintujen metsästyksessä.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

GDYNIA AMERICA LINJAA
edustaa
Ritari Agencies
7 Cedar St.
SUDBURY
Puhelin
675-5683
HUOLETONTA LOMAILUA

Sopivia, taloudellisia ja miellyttäviä "säästökauden" kulkuvuoroja
suoraan KÖÖPENHAMINAAN
suositulla ja ystävällisellä
M.S. BATORY
laivalla
Montrealista
Syyskuun 24, lokak. 19, marrask. 13
on erinomaiset yhteydet Suomeen
JUHLALLINEN JOULUMATKA
Quebecista
jouluk. 8
Minimihinta Helsinkiin yhtäälle päin turistiluokassa U.S. $253
Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai
Gdynia America Line
220 Bay St., Toronto 1, Canada

Täten ilmoitamme kaikille asiakkaillemme, että
VAPAUDEN KIRJAKAUPAN
aukioloajat tästä lähtien ovat seuraavat
Maanantaina, keskiviikkona ja torstaina klo 8 ap. — 5 ip.
Tiistaina ja perjantaina klo 8 ap. — 6 ip.
Lauantaina klo 8.30 ap. — 12 päivällä
Suljettuna maanantaina, syyskuun 7 pnä yleisen juhlapäivän johdosta.
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

Murha, raiskaus ja lahjontayritys korkeimman oikeuden edessä

Ontarion korkeimman oikeuden syysistunnossa Sudburyssa käsitellään neljä rikosjuttua. Istunto alkaa ensi tiistaina.

Oikeudenkäyntiä odottavat:

Henry Hamernyk, 32-vuotias, jota vastaan on nostettu syyte murhasta sen jälkeen kun hänen 24-vuotiaan vaimonsa Marien runneltu ruumis löydettiin perheen kodista helmikuun 19 päivänä. Murhatulla vaimolla ja syytetyllä oli neljä lasta.

Kaksikymmentäseitsemänvuotiasta Reginald Dilabbiota, 451 Lloyd-kadulta, syytetään miestaposta. Dilabbiota vastaan nostettiin ensin murhasyytös sen vuoksi kun 36-vuotias Joseph Renaud ammuttiin maaliskuun 4 pnä kuoliaaksi, mutta huhtikuun 9 pnä pidetyissä alustavissa kuulusteluissa se alennettiin miestapposyytökseksi.

Kolmekymmentävuotias Harold Kenneth St. Amour, 523 Alexander-kadulta, on syytettynä raiskauksesta, väkivaltaisesta ryöstöstä, haavoittamisesta ja murtautumisesta. St. Amour pidätettiin lyhyen ajan kuluttua sen jälkeen kun McLean kadun erääseen kauppaan tehtiin ryöstömurto.

Kolmekymmentävuotias Harold K. St. Ambour on syytettynä toukokuun 22 päivänä tapahtuneesta poliisin lahjomisyrityksestä. Hänen sanotaan tarjonneen etsiväkersantti George Naultille ja apulaispoliisipäällikkö Bert Guillettille rahaa, että poliisit pysyisivät pois uhkapelipaikasta, jonka hän aikoi perustaa Borgia-kadulle.

Listalla on myöskin 14 siviilioikeusjuttua joissa on lautamiehet ja 46 siviilioikeusjuttua ilman lautamiehiä. Tuomari E. L. Haines käsittelee juttuja ensimmäisen kaksi viikkoa ja tuomari W. D. Parker käsittelee juttuja seuraavat kaksi viikkoa. Molemmat tuomarit ovat Torontosta.

Tuberkuloosiväen kokous 12 p. syysk.

Maakunnan pohjoisen osan eri tuberkuloosiyhdistyksien jäsenet kokoontuvat Sudburyssa syyskuun 12 päivänä pidettävään Pohjois-Ontarion aluekokoukseen.

Kokous avataan kello 9aamulla Tuberkuloosi-yhdistyksen presidentin F. M. Bradleyn pitäessä avajaispuheen kokoukselle.

Keskusteluryhmät paneutuvat sellaisiin kysymyksiin kuin esimerkiksi kampanjan tavoitteet, tutkimus- ja valistustyö. Ennen yleistä kokousta Pohjois-Ontarion eri yhdistysten sihteerit kokoontuvat perjantai-iltana tarkistaakseen joulumerkkitavoitteet (Christmas Seal campaign).

Kokoukset pidetään Caswell Motor hotellissa.

SURUN AIKANA

Voitte huoletta kääntyä puoleemme millä tunnilla tahansa päivin tai öin

Pätevä neuvoja henkilökunnastamme on aina saatavissa auttaakseen naapureitamme yhdyskunnassamme silloin kun siihen tulee tarve, huolimatta kellonajasta . . . olemme vain puhelinsoiton päässä.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta

JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET PUH. 673-3611 SUDBURY

KAIKKI KOULUTARPEET LOPPUUNMYYDÄÄN

1/3 alennuksella

Tulkaa valitsemaan koulutarpeenne, kun saatte ne näin suurella hinnan alennuksella. Ostakaa nyt ja välttäkää koulujen avajaispäivän tungosta!

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

MUISTOJEN KUKKIA
ERKKI AALLON
MUISTOLLE
Aarno Hietalahti

MUISTOJEN KUKKIA
Erkki Aallon
MUISTOLLE

KALLE TULLA
FANNY JA LEO LONG
THERESA JA NIILO LONG
RAUHA JA AIMO MÄKI
HANNA JA MATTI SAARI
HAZEL KENNIFIC
SIIRI JA ARVO VUORI
HELMI JA OSSI PUNKARI
ASTA JA VATE RISSANEN
ANNI JA EINO LEHTOLA
HELGA JA MATTI
ANNI JA ERKKI
GAIL, IRIS JA WIMPY
ERKKI NURMELA
IMPI JA FRANK TOMMILA

SUDBURY ONTARIO